

Inleiding

Onderstaande transcriptie is van het dagboek van een Beekenaar, dat tot begin mei 2019 opgeborgen zat in het archief van de heer Harie Smeets uit Stein. Men denkt, dat de onbekende een ambtenaar op het stadhuis is geweest. Het dagboek bestaat uit 2 schriften en omvat de gebeurtenissen in Beek over de periode vrijdag 10 mei 1940 tot 18 oktober 1945. Harie heeft de schriften ontvangen na een woningopruiming. De schrijver is tot nu toe helaas onbekend. In mei 2019 is een oproep gedaan in de krant over meer informatie over de Schrijver.

De belangrijkste gebeurtenissen worden in het dagboek beschreven, soms in groot detail. De schrijver of schrijfster was dus goed op de hoogte van de oorlogssituatie in Beek.

Deze transcriptie is door R.H.M.Göttgens gedownload van de website van de Heemkundevereniging Beek op 21 maart 2020. Het transcript is daar opgenomen onder de titel: "Wat het jaar 1940 ons bracht".

Wat het jaar 1940 ons bracht

Het jaar negentienhonderd veertig is een jaar van ramp, nood, armoede, etc. Dit jaar werd eerst ingezet met een strenge winter, zoals mensen jaren niet meer gekend hebben. Grote mobilisatie en later algemene mobilisatie wegens de internationale oorlog. In begin van de zomer op 10 mei 1940 deden de Duitsers een inval in ons land, langs de hele oostelijke grens om zodoende een doortocht te zoeken naar Engeland. De doortocht door Holland ging hun zeer goed af, maar door België en Frankrijk werd zware tegenstand geboden, want beide landen zijn de oorlog 1914-1918 nog niet vergeten, welke zij na een heldhaftige strijd, toen van de Duitsers hebben gewonnen. Maar nu zijn de rollen andersom en niemand had zich voorgesteld dat Holland, België en Frankrijk zo gauw onder Duits beheer zouden zijn?

Dat wij als Hollanders nog hongersnood zouden meemaken en dat Holland ook nog bombardementen zou meemaken, zou in Limburg en Holland niemand gedacht hebben vroeger.

In de winter van 1941 en 1942 heerst er in ons land ook hongersnood, vooral in de grote steden.

In de late avond van 5 oktober 1942 had een bombardement plaats boven Geleen en Beek en op zondag 6 december 1942 boven Eindhoven.

10 mei 1940

Op de vroege vrijdagmorgen 10 mei 1940, de lucht was helder, het weer goed, werden de mensen van hun nachtrust omstreeks drie uur in de morgen wakker geschud door het gebrom en lawaai maken de vliegtuigen. Vele mensen gingen in hun nachtgewaad half slapend in het raam kijken wat gaande was, andere kleedden zich vlug wat aan en buiten komende zagen zij de Duitse vliegtuigen in groepen, soms tot 20 stuks door de lucht zweven. Eerst werd gedacht, "O, die gaan naar Engeland", daar Engeland en Frankrijk reeds al met Duitsland in oorlog was. Maar tegen vier uur werd het eerste bericht vernomen dat de Pruis (Duitsers) er was.

Als een stilstand in het leven stond iedereen opgeschrikt, toen men tegen half vijf vernam dat ze de barricade tussen Beek en Geleen op de Rijksweg open gebroken hadden en zodoende doorgang te krijgen met motors en auto's. Alles liep naar de Rijksweg en de Raadhuisstraat om de eerste Duitsers te zien. Jawel zij waren er met motoren met en zond der zijspan en auto's.

Dus nu was voor goed bekend, dat de Duitsers een inval had gedaan in ons land, zo stiekem en onverwachts. De gelegerde militairen werden in de nacht om een uur gewekt om onmiddellijk allen naar hun aangewezen plaats te gaan, die hun vooraf aangewezen was. De soldaten hadden hun post bij de versperring op de Rijksweg bij Neerbeek. Bij de intocht in onze gemeente bij Neerbeek vanaf de Rijksweg, viel ons eerste slachtoffer, de soldaat Jelle, afkomstig uit Amsterdam. De andere soldaten waren vertrokken naar Geulle, Elsloo, Meers en Stein, zodat onze Beekse kazerne helemaal verlaten was, geen enkel soldaat of andere Hollandse militair van welke rang ook was in de kom van Beek te bespeuren. Het was in deze vroege morgen een treurig schouwspel. Huilend, schreeuwend zag men de mensen over de straat lopen en maar roepend: "De Pruis is ook in ons land binnengevallen". Vrouwen zag men lopen over de straat, op de enen arm hun baby, gedraaid in een deken, de andere kleine aan de hand. "Wij moeten vluchten er is ook hier oorlog". Toen een Duitser dit bemerkte zei hij dadelijk: "Wij maken met Holland geen Krieg (oorlog), wij trekken alleen door naar Engeland". De burgers bleven nu heel kalm en bedaard en zagen nu met een weinig gefronst gezicht de Duitsers met hun troepen door ons dorp trekken richting Elsloo. Tegen acht uur in de morgen vernamen wij dat onze koningin bij deze brutale inval van de Duitsers, hun ook de oorlog had verklaard. Nog nooit waren zoveel mensen zo vroeg uit de veren geweest als vandaag en zullen ook allen deze vroege morgen nooit vergeten, wat ze in deze morgenstond hebben beleefd. Ook werd ons bekend dat ze in Elsloo en Geulle de brug over het Julianakanaal hadden laten springen. Dit werd gedaan om tegenstand te bieden

voor de intocht naar België. Dit was de enige hindernis die onze Hollandse soldaten hier in onze buurt hebben kunnen realiseren. Op het ogenblik dat ze in Stein de brug wilden laten springen daalde een Duitse parachutist op de brug neer. De sergeant Buskens uit Geleen en de soldaat Gerards uit Nuth hadden aan deze brug de wacht, en op het ogenblik dat zij de brug wilden oplazen, werden beide getroffen door een schot, toegebracht door de Duitse parachutist. De militair Gerards zakte in mekaar en werd later dood gevonden. De sergeant Buskens was niet levensgevaarlijk gewond en werd toen overgebracht naar het ziekenhuis te Maastricht. De overige Hollandse soldaten in Meers werden geïnterneerd en in de namiddag door de Duitsers naar Beek toegebracht en onder bewaking in de harmoniezaal te Beek ondergebracht. Verder werd nog diezelfde morgen vernomen dat de Hollandse soldaten de beide Maasbruggen over de Maas en de Spoorbrug in Maastricht de lucht in laten gaan. In Maastricht op het Vrijthof was inmiddels ook een Duitse parachutist gedaald. Toen de dienstdoende politie deze wilde inrekenen kregen ze de mededeling voor de burgemeester en de gouverneur van de provincie Limburg, om de stad voor twaalf uur 's middags over te geven, anders zou ze gebombardeerd worden. Om deze waardevolle oude stad Maastricht niet in puinhopen te laten leggen, zagen beide opperhoofden zich genoodzaakt zich maar over te geven. In de namiddag hadden de Duitsers de vernielde bruggen hersteld en werd hun doortocht voortgezet richting België. Enige burgers van Maastricht wilden eerst nog tegenstand bieden, daarna een bombardement werd gehouden met granaten en een tiental burgers van Maastricht het leven kostte. Maastricht telde verder nog twee slachtoffers onder de burgers die door de schrik en hartverlamming waren getroffen.

Tegen de middag was alles hier in Beek op de been om de Duitsers zien door te trekken. Niemand dacht meer aan zijn dagelijkse werkzaamheden en men hoorde ook overal zeggen in oorlog kunnen wij niet meer werken. De een na de andere troep Duitse soldaten die al erg vermoeid waren, zag men hier doortrekken, allen in de richting Elsloo en Stein. Naar de Duitsers toen ons mededeelden, hadden zij zeventig kilometer te voet afgelegd en waren daardoor allen erg vermoeid. Daar de Hollandse soldaten in de morgen in Elsloo de brug over het kanaal hadden laten springen, werd door de Duitse pioniers dadelijk een houten noodbrug over het kanaal gelegd, welke na twee uur werken klaar was. De overtocht over de Maas geschiedde met veer, welk hier altijd ligt voor de overtocht van Elsloo naar Kotem. In Geulle, Stein en Urmond hadden de Duitsers een brug over de Maas gelegd, om zodoende de overtocht te krijgen naar België. Toen in de namiddag in Beek enige duizenden Duitse soldaten te gast waren, die hier moesten wachten voor de afmars naar België, werd dadelijk kennis gemaakt met de Hollandse winkels en cafés. De Duitsers waren vooral dol op chocolade en sigaretten. In de voormiddag was al door heel het dorp ter aanplakbiljetten door de Duitsers bekend gemaakt dat onze gemeente nu ook in Duitse handen was, bij het bezette gebied behoorde en iedereen verplicht was

als de Duitsers wat kochten de Duitse Marken als betaalmiddel moesten aannemen. Ze hadden de koers gezet als volgt: 1,50 Mark voor een Hollandse gulden. De eerste dag kochten de Duitsers hoofdzakelijk chocolade, sigaretten, vlees en koffie. Ze gaven vijf cent of negentig Penning voor een stukje Hollandse chocolade.

Dat was goedkoper zeiden ze. Sigaretten kon men geven welke men wilde, maar geen Engelse die moesten zij niet hebben. Bij de slager moesten ze 'Schweinefleisch' hebben. In de cafés vonden zij ook hun lust, 15 penning voor een pot bier en 20 penning voor een borrel. Dat was ook niet veel. De burgers hier waren allen nogal goedgehartig met deze arme stumpers, want zij waren ook erg vriendelijke en beleefd en waren niemand tot last. Of het nu een soldaat of een hoge officier was men kreeg van allemaal een vriendelijk "Guten Tag" van hen.

Presenteerde men hen een sigaar of sigaret dan was hun beleefd antwoord "Danke sehr, Auf Wiedersehn". Zo hadden wij de eerste dag kennis gemaakt met onze Duitse buurmannen.

De Duitse troepen hebben de eerste dag ook nog een inval gedaan in België en wel om tien uur in de voormiddag. Hier werden deze ongewenste gasten niet zo vriendelijk ontvangen en de Belgen zijn nog lang niet vergeten dat hun de Duitsers in de oorlog 1914-1918 ten laste zijn geweest. Daarom werd in België met man en macht zowel soldaat als burgers zich geweerd tegen de Duitsers. Het Belgenland wordt hierdoor een bloedig slachtveld waar het dagelijks zoveel mensen levens gaat kosten. Maar evenmin werd het beroemde maar welbekende Belgische Fort Eben Emael, gelegen tegenover Hollands Eijsden en grenzend aan het Hollandse Sint Pieter, de eerste dag van de oorlog in handen van de Duitsers.

De Belgen hebben nog niet een schot kunnen lossen tegen hun tegenstanders. Er werd vermoed dat de Duitsers de Belgische soldaten bedwelmd hadden met een soort gas want toen het fort werd ingenomen waren de soldaten versuft. Daar dit fort al de eerste dag in de handen van de Duitsers was, was een reuze tegenslag voor de Belgen maar toch werd door de Belgen tegengas gegeven.

In de nacht van 10 en 11 mei werden nog meer troepen Duitse soldaten aangevoerd voor de doortocht naar België. Dit duurde zowat drie dagen en nachten. Alles wat men zag waren Duitse soldaten op doortocht naar België om dan Engeland te bereiken. De doortrekkende troepen vertelden over twee dagen gaan wij naar Engeland en gaan de paraplu van Chamberlain halen. Maar of zij de paraplu van Chamberlain krijgen staat nog niet vast, want in 1914 zeiden de Duitsers toen ze in Luik kwamen: "Wij gaan over twee dagen in Parijs eten". Maar dit middagmaal staat nog altijd in Parijs klaar voor de Duitsers. Zaterdag 11 mei is dan ook voorbij gegaan als de eerste dag. De Hollandse winkeltjes waren nu uitverkocht, zodat die bewuste zaterdag voor Pinksteren nog geen enkel pakje sigaretten of chocolade in Beek of omgeving te krijgen was. In de afgelopen nacht hebben vreemde vliegtuigen in Maastricht de

Maasbrug opnieuw gebombardeerd eveneens viel een bom op de gebouwen van de Limburger Koerier en het caféhuis van Jos Smeets op het Onze Lieve Vrouweplein. Daardoor waren er op verschillende plaatsen in Noord- en Midden Limburg nog granaten en bommen gegooid op bruggen van de Maas en het spoor. Wij hebben nu in 1940 een Pinksteren aanstaan welke in mensenheugenis nooit vergeten zal worden. Eerste Pinksterdag is niets bijzonders voorgevallen. Het was hetzelfde als de twee voorafgaande dagen, er trekken Duitse troepen via België naar Engeland. Vandaag zijn de Duitsers in België het Albetkanaal overgetrokken en tegen zes uur in de namiddag kwamen een tweeduizend soldaten van België, die daar geïnterneerd waren bij het fort Eben Emael. Hierbij waren ook veel Hollandse soldaten, zelfs nog een drietal van Beek zoals Math Martens van achter de kerk en Jos Hoven uit Geverik. Onder op de Rijksweg gekomen wisten een viertal te ontvluchten in het huis van W. Beckers Prins Mauritslaan 90, waarna ze later in de avond naar huis keerden. Zij hadden eerst hun uniform uitgetrokken en burgerkleding aangedaan. Veel Limburgse soldaten zijn in deze drie dagen op zo een manier ontvlucht en veilig naar huis teruggekeerd. De burgerij van Beek vol medeleven voor de arme soldaten die voorbij trokken en hun voorlopige standplaats in Duitsland moesten doorbrengen, reikten hen bij de doortocht door Beek van allerlei etenswaar toe vooral de Hollandse boterham was hun hartenlust. Vol honger zag men hen hartelijk smullen in het gene hen was aangeboden voor hun hongerige maag.

De tweede Pinksterdag werd alweer hetzelfde ingezet als de voorafgaande dagen, Duitse soldaten trekken verder. In de voormiddag zag men ook enkele Duitse soldaten in de kerk en zoals men kon vernemen waren er toch ook nog goede Duitse Katholieken in Duitsland. Om half negen kwamen Duitsers met een groep van vijfhonderd geïnterneerde Belgische soldaten de markt op. Zij waren erg vermoeid en hongerig, want deze arme stumpers vertelden dat zij twee dagen geen eten meer hadden gehad. Onder de hoogmis van half tien werd door Pastoor Brouns in de kerk aan de mensen medegedeeld dat de mensen na de Hoogmis spoedig naar huis moesten gaan en boterhammen en koffie halen voor de arme Belgische soldaten die op de markt lagen hongerig en vermoeid en nu rust hadden tot twaalf uur en dan de tocht verder te voet moesten doorzetten via Schimmert en Heerlen richting Duitsland. De Hoofdmis was goed ten einde of de burgerij van Beek toonden dat zij met milde handen hun steun deden toekomen aan deze arme stakkers. Toen men tegen elf uur op de markt ging kijken, was het daar een bedrijvigheid van belang. De mensen sjouwden pakjes, tassen, dozen, kannen koffie, melkkannen en zo nog meer van allerlei voorwerpen waarin boterhammen, koffie en melk werden aangevoerd om de arme mannen te verzadigen. Het deed iedereen goed als men ze zag smullen. Veel mensen hoorden men zeggen "Hoe zal het toch zijn met onze jongens, die zijn misschien allemaal gesneuveld", menig man en vrouw stortten hun tranen

in de veronderstelling dat hun man of zoon wel zou zijn doodgeschoten. Deze Pinksteren zal wel door niemand vergeten worden.

Tegen half twaalf arriveerde de lijkauto met het stoffelijk overschot van wijlen Kapitein Braun die in Roosteren gesneuveld was, en gedurende zijn mobilisatie in Beek gestationeerde was, waar hij door al zijne minderen een vereerd en gediend vertoon was ook bij de burgerij. Zijn laatste twee weken was hij overgeplaatst naar Roosteren waar hij zijn leven heeft gelaten voor zijn Vaderland. Bij zijn vertrek uit Beek had hij zijn wens te kennen gegeven, indien hij de strijd met de dood moest bekopen, hij zijn laatste rustplaats in Beek wilde hebben. De plaats die hem zo dierbaar was, de plaats waar hij als kapitein tussen zijn minderen zo geëerd was. Zijn echtgenote heeft na de dood van haar dierbare man haar intrek genomen bij de familie van Bergen Maastrichterlaan. Dat is de plaats waar zij ook tijdens hun verblijf in Beek woonachtig waren. In de namiddag tegen half drie vertrokken de Belgische geïnterneerden, goed uitgerust en verzadigd en met een pak boterhammen en hun veldflessen gevuld met koffie voor onderweg. Onder de rust van deze soldaten had onze burgemeester Van Sonsbeeck aan enige heren van Beek de opdracht gegeven om in de rondgang te houden voor sigaretten, sigaren en chocolade voor onze buurmannen die als krijgsgevangen op het ogenblik in ons midden verbleven. De Beekse bevolking reikten hun gulde handen uit om de arme mensen ook nog eens de gelegenheid te geven een teug te doen aan een sigaar of sigaret. Door onze burgemeester zelf werden deze versnaperingen uitgedeeld als volgt: iedere soldaat kreeg een sigaar of twee sigaretten of een stukje chocolade. Met glinsterende ogen en vol dankbaarheid namen ze de genotsmiddelen aan. Nu kwam nog een droevig moment voor onze Beekse bevolking, daar kwamen twee Duitse officieren en vier Duitse soldaten met de Hollandse soldaten als krijgsgevangen aan die drie dagen hun interneringskamp hadden in de harmoniezaal te Beek en nu zich bij de Belgische krijgsgevangenen moesten aansluiten voor hun vertrek naar Duitsland. Menig Beekenaar moet zijn tranen afvegen toen ze deze Hollandse jongens zagen vertrekken die ruim een half jaar hun verblijf met de Beeker bevolking hadden doorgebracht en gedurende die tijd een intrek hadden genomen in de voormalige sigarenfabriek Hennekens, welke als kazerne was ingericht. De Beeker bevolking reikten nog allerlei versnaperingen, sigaren en sigaretten uit aan onze 'oud-Beeker' soldaten met een laatste groet "tot weerzien". Vele echte rokers hadden toch met goede hand hun laatste sigaar uitgereikt en zich deze Tweede Pinksterdag maar getroost zonder rookgenot, maar met plezier voor de soldaten. Tegen zes uur in de namiddag kreeg de burgemeester van de Duitse overheid de mededeling, dat binnen twee uur het Beeker vliegterrein in Neerbeek moest ontruimd worden door burgers. Tegen zes uur had de afmars plaats en onderweg werd iedere jongen groot of klein en alle mannen meegenomen om het vliegveld op te ruimen. Tegen zes uur was de Rijksweg zwart van de mensen die alle nieuwsgierig de tocht van de Duitsers stonden gade te slaan. Maar met deze

ontruiming van het vliegveld was onze Rijksweg schoongeveegd van de toeschouwers. Onderweg werd nog iedere burger aangehouden, van welke gemeente hij ook was, hij moest mee voor opruiming van het vliegveld. Menig verliefd paartje werd op hun wandeling gestoord en de jongens moesten naar het vliegveld en het verliefde meisje moest maar wachten totdat haar verloofde zijn ongewenste arbeid had gedaan. 's Avonds zag men menig Duitse soldaat kennis maken met het Hollandse gerstenat en de Beekse borrel Els welke hun allen best smaakten. Dan moet ik nog vermelden dat bij het uitbreken van de oorlog op vrijdag 10 mei alles werd stopgezet en alle verkeer zoals de treinen en autobussen liepen niet meer. Het postkantoor en banken waren gesloten. De winkels en cafés deden goede zaken en kwam een krant of tijdschrift niet meer uit. Geen postbestelling en postpakketten werden bezorgd. Dus alles lag stil er was nu een tijd van oorlog.

Dinsdag 14 mei de Nederlandse regering, Koningin Wilhelmina, de Nederlandse vloot en Nederlandse vliegtuigen zijn naar Engeland vertrokken en de opperbevelhebber van het Nederlands leger Generaal Winkelman is nu de regering van ons land.

Rotterdam en Utrecht zijn heden gebombardeerd en op beide plaatsen zijn verschrikkelijk veel verwoestingen aangebracht. Wegens gebrek aan kasgeld geeft de gemeente Beek noodgeld uit in de vorm van bonnen met de tekst: noodgeld van de gemeente Beek. Dit noodgeld kan tot nader te bepalen datum ten gemeentehuis worden ingeleverd goed voor f0,25 (wit), f1,00(groen) en f2,50 (oranje). Tevens deelde de Hollandse regering mede dat vanaf heden de zilveren munten van f1,00 en f2,50 weer in omloop zouden komen. Om tien uur in de avond houdt de opperbevelhebber Winkelman een toespraak tot het Nederlands volk waarin hij zijn volk verzocht kalm te blijven en zeer dienstig te zijn tegenover het Duitse leger en waarin bij allen verzocht woensdag hun dagelijkse arbeid weer te hervatten. In de nacht van woensdag op donderdag zijn Engelse vliegtuigen in de lucht en gooien bommen in de haven van Stein, in Berg-Urmond, in Schinnen. Woensdag 15 mei treedt de zomertijd voor West-Eurapa in. Onze Hollandse klok gaat nu een uur en tien minuten vooruit. De burgemeester van Beek maakt bekend dat iedere inwoner verplicht is zijn avondlicht af te schermen, zodat geen lichtstraal naar buiten komt, samscholingen van personen op straat mag niet meer plaatshebben. Van 12.00 uur middernacht tot zonsopgang mag zich niemand meer op straat bevinden zonder schriftelijke vergunning van de burgemeester. De toekomstige broodkaarten worden uitgereikt. Donderdag 16 mei geeft de Post-Spaarbank aan iedere spaarder hoogstens tien gulden. De Middenstandsbank geeft ook aan de spaarders weer geld terug maar de Boerenleenbank houdt de kast nog dicht. De Limburger Koerier en het Limburgs Dagblad komt ook weer uit. De mensen zijn allemaal benieuwd over het nieuws maar de mededeling is ..... , daar zij maar alleen verslagen pro-Duitsland mogen plaatsen.

De eerste mededeling over Beeker soldaten die nog in Holland liggen komen Beek binnen. Een vreemde meneer uit Holland brengt hoopjes kaarten van de familie van Beeker soldaten die nog in het leger zijn. Daar nog geen postbestelling plaats vindt, verzoekt hij de burgers die toevallig op de Rijksweg zijn deze kaarten aan de bestemde families uit te reiken. Deze tijding gaf bij vele mensen weer wat opwekking. De drie volgende dagen is niet veel bijzonders gebeurd. Alleen 's nachts vliegen Engelse vliegtuigen over en alsmaar Duitse auto's richting België. Dan kan wel nog vermeld worden dat op zaterdag 18 mei 's avonds weer de eerste briefbestellingen waren ingesteld. Het postvervoer had nu plaats met auto's maar de telefoon en giro zijn nog gesloten.

Maandag 20 mei werd weer de gelegenheid geboden lokale telefoongesprekken te voeren. Diezelfde dag komen bij verschillende families tijdingen binnen van droevige aard. Vele Beeker soldaten die in de Peel, Gemert en in Holland lagen hadden Pinksterdag de droevige tijding gegeven door een afscheidsbrief te sturen naar zei allen dachten nooit meer Beek weer te zien. Daar de postbestellingen nu tien dagen stil hadden gelegen waardoor deze brieven zolang achterbleven. Maar de mensen wisten nu dat hun jongens of mannen allemaal nog, tenminste de meeste, in beste welstand waren. Wel hoorden men heden dat van gemeentewege de mededeling was gedaan dat 22 Beeker militairen waren die nog niets van zich hadden laten horen. Op woensdag 22 mei krijgt Beek de treurige mededeling van de eerste gesneuvelde, Victor Debets uit de Heide die gelegerd was als soldaat te Dordrecht.

Vandaag zijn weer zware bombardementen geweest in de lucht. Een boerderij tussen Berg-Urmond en Obbicht is hierdoor zwaar getroffen. Donderdag 23 mei keert de eerste Beeker soldaat terug uit Zeeland, de heer J. Retera junior uit de Molenstraat. Op vrijdag 24 mei wordt De Nieuwe Mijnstreek weer uitgegeven als de Beeker Courant. Op het Postkantoor wordt weer invaliden- en ouderdomsrente uitbetaald. Omstreeks acht uur in de morgen wordt de melkwagen van de familie Debets uit de Heide boven op de Kruisberg aangereden door een Duitse vrachtwagen. Het paard was dood, de melkwagen verbrijzeld en de twee knechten van de familie Debets waren licht gewond. Dus de familie Debets komen nu alle ongelukken ten deel en men kan zich de droefheid voorstellen. De eerste groep Beeker soldaten keren als reisduiven terug van hun standplaats. Soms twee of drie en een kwartier later weer een en zo duurt dat de hele dag, nacht, zondag, maandag, dinsdag en zo door. Door hun familieleden worden ze verwelkomt bij de intocht in hun eigen woonplaats Beek. Met grote groepen en veel geduld staan de mensen te wachten op de Rijksweg op hun man of zoon die terugkeert van het Hollandse leger. Op dinsdag 26 mei tegen zes uur in de namiddag dalen bij het vliegveld te Neerbeek twee Duitse vliegmachines die door een Engels vliegtuig tot dalen waren gebracht door een vechtpartij in de lucht. Heden voormiddag zijn een vijfhonderd Duitse soldaten met paarden in Beek aangekomen. Na men duidelijk hoorde vertellen waren dat alle Duitse vrijwilligers. Men kon dit ook duidelijk

merken dat zij lang niet zo vriendelijk waren als de vorige troepen, want 's avonds tegen tien uur waren een viertal van deze heertjes dronken en waren de burgers erg tot last. Deze heertjes wilde om tien uur 's avonds hier in het anders zo stil en rustig Beek hun beste beentjes komen voorzetten, door de burgers tot last te zijn. Zij zeiden dat geen enkele burger na tien uur nog in het café nog op straat mochten bevinden. Zo gingen zij om tien uur de Harmoniezaal binnen en verzochten de burgers onmiddellijk naar huis te gaan. Zij waren hier de baas en hadden zich nu aan hun bevel te gehoorzamen. Alle burgers die hun op straat tegenkwamen na tien uur, kregen de mededeling vlug naar huis te gaan anders vielen er klappen. Twee van deze soldaten mishandelde de heer H. Wijnen uit de Hoolstraat, dat zich later verergerde en hij zich onder doktersbehandeling moest stellen en een jongen uit Spaubeek werd van zijn fiets geslagen andere burgers lukten het deze Duitsers te ontvluchten.

In de nacht van maandag op dinsdag 27 mei verzocht de Belgische koning het leger de wapens neer te leggen en België zodoende een wapenstilstand aanbod. De Belgische koning kreeg nu door de Duitsers een kasteel aangewezen waar hij nu in ballingschap kon wonen. Verder werd nog verteld dat hij ook nog aan zijn linker arm gewond was. Men kan nu niets anders zeggen dan dat koning Leopold de II nu een pechvogel is. Eerst verliest hij zijn vader door een ongeluk op een bergtocht, later verliest hij zijn vrouw bij een auto ongeluk in Zwitserland en nu wordt hij door de Duitsers afgezet als koning van België. Iedere nacht komen er Engelse vliegtuigen over om bommen te gooien hier in de omtrek waar zij vermoeden dat de Duitsers opslag hebben of waar zij een doortocht houden en willen ook nog met bommen de spoorweg vernielen. Men hoort ook nog dat 's nachts door Engelsen veel bommen gegooid worden op grote Duitse steden en deze zodoende in brand steken. Ja de mensen zeggen overal zo 'n oorlog als deze hebben zij nog niet gekend. Waar zo gevochten wordt met vliegmachines, daar konden de mensen vroeger niets van. In de nacht van woensdag op donderdag 30 mei keerden een negental Hollandse soldaten terug uit Frankrijk. Dit zijn de eerste die met de Belgische soldaten zijn gevlucht naar Frankrijk, het waren zes van Stein, een van Elsloo en twee van Beek. Jack van de Boorn en Herman Augustus uit Beek.

Juni en juli 1940

Zondag 2 juni komen weer een drietal soldaten terug uit Frankrijk naar Beek en wel Frans Kock. Zo ziet men dagelijks nog soldaten terugkomen die in Frankrijk hebben vertoefd en via België terugkeren. In de nacht van zondag op maandag 3 juni komen bommen neer bij het Mauritspark bij de Staatsmijn Maurits, een aantal huizen werden hier beschadigd. In de nacht van woensdag op donderdag 5 juni komen bommen neer in de boomgaard van de heer Clerx uit Spaans Neerbeek. Veel schade werd hier aangebracht aan bomen, heg en weiland. In viertal grote gaten waren in de grond geslagen, twee in de boomgaard en twee

in het naastliggend roggeveld. Deze week is de distributie ingetreden voor koffie en thee. Iedereen krijgt van 1 juni tot 27 juni, dus vier weken, een half pond koffie of een half ons thee. Dit is in geen geval teveel, vooral daar de Limburgers liefhebbers van een goed kopje koffie. Iedere dag komen nog Hollandse krijgsgevangenen terug uit Duitsland en iedere avond hoort men van elf uur 's avonds tot 's morgens vier uur de Engelsen vliegtuigen ronken die overtrekken naar Duitsland en daar brandbommen werpen op opslagplaatsen van benzine en olie. Holland zelf heeft nu geen last meer van die dingen. Dinsdag 10 juni is weer een regiment Duitse Huzaren aangekomen, welke hier in Beek bij de boeren zijn ondergebracht. Dit zijn meestal allemaal oudgedienden. Woensdag elf juni in de voormiddag trekken de soldaten weer verder. Men hoort hier anders niet veel meer van oorlog, daar ze voornamelijk in het Noorden van Frankrijk aan het vechten zijn. En nu Italië aan Frankrijk ook nog de oorlog heeft verklaard, is momenteel Frankrijk de plaats waar de slag geleverd wordt. Wel komen 's nachts de Engelsen vliegtuigen brandbommen gooien boven Duitsland en Italië waardoor heel veel schade wordt aangericht.

Op vrijdag 13 juni worden petroleumbonnen aan ieder huishouden voor de duur van een week. Mensen die gas- of elektriciteitsaansluiting hebben zijn uitgesloten. Hetzelfde is gebeurd met benzine. Veel autobezitters ziet men nu met een fiets daar zij geen benzine meer krijgen voor hun auto. Benzine wordt alleen maar verstrekt aan dokters en andere geneeskundigen, aan bezorgers van levensmiddelen, autobussen en de noodzakelijke vrachtauto's. Deze vervoersmiddelen krijgen nu benzol in plaats van benzine. Ja de mensen zullen zich met de tijd nog meer moeten ontzien. Zaterdag 15 juni wordt 's avonds op de radio bekend gemaakt dat met ingang van 17 juni de broodkaarten intreden. Iedereen krijgt per hoofd twee kilogram brood per week. Ondanks het late uur ziet men van alle kanten de mensen nog naar de bakker lopen voor brood en zondag 16 juni is dat nog hetzelfde. De Beekse bakkers hebben op zondagmorgen nog een flinke oven brood gebakken, zodat de mensen zich de eerste dagen van hun rantsoen zich nog eens goed konden vergasten aan brood, welk vandaag voor de laatste dag vrij was. Goed smullen hoor! Op maandag 17 juni treedt het broodrantsoen in. Beschuiten, banket en peperkoeken zijn nog vrij. Vanaf vandaag krijgen wij nu oorlogsbrood. Bloem of patentbloem bestaat nu niet meer. Alle bloem is nu met andere soorten meel gemengd en nu is ons witte brood niet helder meer maar grijsachtig. Alle mannen welke zware arbeid moeten verrichten krijgen nu wel extra broodkaarten naar gelang hun arbeid. De ondergrondse mijnwerkers krijgen 100%, de bovengrondse 50% brood extra. Dus gaat voorlopig nog wel.

Maandag 17 juni 1940 doet de Franse regering aan Duitsland en Italië een verzoek voor een wapenstilstand en om verdere besprekingen aan te gaan. Maar

de oorlog blijft toch doorgaan, de uitslag van de onderhandelingen komt pas enige dagen later. Op dinsdag 18 juni kan men op de bon van de algemene distributiekaart een half pond meel of bakmeel krijgen. Zaterdag 22 juni zijn alle Beekse soldaten behoudens teruggekeerd behalve Jack Gelissen, Hub Clermons en Harrie Huntjens. Van alle drie heeft men nog niets vernomen en men vermoedt dat ze in Frankrijk of Engeland zijn.

Maandag 23 juni legt Frankrijk definitief de wapens neer voor Duitsland en Frankrijk. Maandag 23 juni vindt de begrafenis plaats van Jan Buskens uit Geleen, voorheen onderwijzer te Geleen. Hij houdt op 10 mei bij de intocht van de Duitse troepen op de brug van het kanaal in Stein een noodlottig schot gekregen in zijn rug waarna hij in het ziekenhuis werd opgenomen en vrijdag 21 juni aldaar overleden is. Jan Buskens was geboortig van Neerbeek-Geleen en hij was gehuwd en had vier kinderen. Iedere nacht komen wel nog veel vliegmachines voorbij en in de nacht van vrijdag op zaterdag 22 juni is een bom gevallen in Bleijerheide in Kerkrade waarbij dertien doden en zeventien gewonden, dit is voor Kerkrade een grote ramp. Diezelfde nacht is ook een bom gevallen in Spaubeek in een boomgaard maar deze heeft niet veel schade aangebracht en ook geen slachtoffers. Op de Cijnsberg is door de luchtbescherming van Beek een uitkijkpost neergezet, zodat zij vliegmachines in de lucht of bommen kunnen waarnemen en dan dadelijk het gemeentehuis waarschuwen, welke zij van hieruit telefonisch kunnen waarschuwen door vrijwilligers van Beek wordt er iedere nacht van elf uur tot vier uur in de morgen post gehouden en vanaf dit hoogtepunt hebben zij een mooi uitzicht over Beek. Op deze post wordt iedere nacht waargenomen door twee volwassenen personen.

De Beeker NSB'ers beginnen nu ook weer voor de dag te komen. Mooi uitgedost in een uniform treft men ze zaterdagavond aan op de hoek van de Raadhuisstraat, Rijksweg, Stationsstraat met hun Courant Volk en Vaderland. Het zijn S., van L., T., H., en N. met zijn zonen.

Vrijdag 5 juli werd wederom bekend gemaakt dat men per persoon een half pond koffie of een half ons thee kon krijgen van vijf juli tot twee augustus. Op maandag en dinsdag 8 en 9 juli was het wederom op de Rijksweg een drukte van Duitse militairen ter motorzijspan en auto's, die allen in de richting van Sittard reden en zo richting Duitsland. In de nacht van donderdag op vrijdag 12 juli heeft weer een groot bombardement plaats gehad van Engelse vliegtuigen boven Duitsland. Want van huis uit waren de lichtkogels goed zichtbaar en kon het bombardement goed horen. Heel ver weg hoorden men tegen twee uur in de nacht ook een sirene, dit heeft zowat twee uur geduurd. In de nacht van zaterdag op zondag 13 juli heeft eenzelfde bombardement plaats gehad, dit heeft geduurd van twaalf tot vier uur. In dezelfde nacht zijn ook enige bommen gevallen in

Ulestraten. Maandag 13 juli gaat de distributie in voor natuurboter, margarine en vet. Per hoofd krijgt men een half pond per acht dagen. Geiten en schapenboter is hier niet inbegrepen. Zondagmorgen hadden de melkboeren het nog druk met het afleveren van boter en vet. Nu gaan wij zo een stille revolutie in ons dorp krijgen. Zondag 21 juli hebben een drietal Beekse NSB'ers, nl. S., J. en H. in de Nieuwstraat tegen elf uur ruzie met enige burgers en hierbij was voornamelijk de familie Hermans uit de Kamp. In het café Pie Paes moesten vooraf al wat woorden zijn gevallen, maar later buitenkomende werden de klappen uitgedeeld, waarbij door de burgers een der NSB'ers een gummie stok werd afgenomen en bij de politie werd gebracht wegens verboden wapenbezit. Deze zelfde dag hebben op nog meer plaatsen opstootjes plaats gevonden met NSB'ers zoals in Sittard. De Beeker marechaussees waren zondagavond tegen acht uur ter assistentie naar Sittard geroepen waar ze de hele nacht waren gebleven. Hier hadden de NSB'ers relletjes veroorzaakt en vechtpartijen op touw gezet, omdat een van de inwoners een oranje bloem op zijn jas had gestoken. Maar het eigenaardigste heeft zich vandaag afgespeeld te Oirsbeek. Daar hebben NSB'ers van Treebeek de bloemetjes eens komen buiten zetten. Bij het einde van dit drama wisten de NSB'ers de veldwachter de overmacht af te nemen waarna deze ook nog flink werd mishandeld, waarbij de burgers zich genoodzaakt zagen de veldwachter hulp te bieden, waarbij een tweetal NSB'ers zo werden mishandeld dat zij naar het ziekenhuis te Sittard moesten worden overgebracht. Naar heden nog bekend is geworden is op 15 juli van L. uit de Kampstraat te Beek en D. uit Elsloo naar Duitsland vertrokken om opgeleid te worden als SS-mannen. Op donderdag en vrijdag 26 juli zijn de boterdistributiekaarten uitgereikt en wel als volgt: zij die een inkomen hebben van f12,00 en met een gezin van drie personen, en zij die een inkomen hebben van f14,00 en met een gezin van vijf personen krijgen kaarten voor margarine en vet, op deze boterkaarten kunnen zij ook natuurboter betrekken met een reductie van f0,20 per pond. Zij die hoger zijn aangeslagen in belasting als bovengenoemde voorwaarden krijgen boterdistributiekaarten voor natuurboter en olie.

Op zondagavond om 24.00 uur werden bij S. in de Kampstraat twee ruiten ingegooid, daar hij de leider van de NSB is.

Najaar 1940

Op 1 augustus worden de textielkaarten uitgereikt, ieder krijgt 100 punten voor het kopen van textielgoederen, hiervan kan hij 40 punten gebruiken vanaf 1 augustus en de andere 60 punten vanaf 1 februari 1941. Voor de puntenwaarde van deze textielgoederen zit een lijst bijgesloten. Dan worden nog vier bonnen uitgegeven voor scheerzeep. Iedere bon heeft recht op 300 gram scheerzeep op de drie maanden en gaan 1 september in.

Op 15 augustus om 9 uur in de voormiddag krijgen de families P. Gelissen en J. Clermons de blijde tijding dat hun zoon veilig in Engeland zitten, dit bericht is per post van Amerika gekomen. Op 22 augustus krijgt de pastoor van Genhout ook de blijde tijding dat Harrie Huntjens uit Genhout ook veilig in Engeland zat. Dus nu zijn alle Beeker gemobiliseerde in zo verre terecht. Ook is al medegedeeld door de commissaris van het bezette Hollandse gebied, dat geen oranje strikken of bloemen meer in het openbaar mogen gedragen worden en dat op 31 augustus generlei Oranjefeest gevierd mag worden. Maar de mensen met 'oranje bloed en hart' konden deze verjaardag van de koningin niet zo maar ongemerkt voorbij laten gaan. Veel winkeliers hadden deze dag nog het een of ander artikel welk met oranje kleur was verpakt of een reclame in oranje kleur in hun etalage staan. In cafés werd deze dag overal oranjebitter geschonken. Voor het overige was het in het openbaar rustig.

In het algemeen is het erg rustig en stil. De armoede begint al stilletjes in te treden, zodat veel winkeliers met en lege zaak daar staan. Momenteel is gebrek aan tabak, sigaretten, chocolade en sigaren. Vooral in de steden heerst al armoede, want de stedelingen komen de dorpen al op voor brood en andere levensmiddelen. Nu staat de winter nog voor de deur, wat zal deze ons nu nog brengen? Hoe korter de dagen worden, hoe strenger er wordt gelet op de verduistering 's avonds. De overtreders worden niet meer gestraft met het afsluiten van het licht, maar met een geldboete van f5,00 de eerste en f10,00 de tweede keer en zo steeds hoger.

In de maand september worden de kolenbonnen uitgereikt welke vanaf 1 oktober gebruikt kunnen worden. Op iedere bon was 1 hl. kolen antraciet op of 100 kg. cokes gegeven. Er zijn ook weer een paar keer relletjes geweest, de burgers met de NSB'ers, waarbij de leider van de NSB met een paar ingegooide ruiten in zijn nachtrust gestoord werd. In de maand september zijn ook de vleesdistributiebonnen ingetreden. Per persoon krijgt men 1 pond vlees per week, kinderen beneden de vijf jaar krijgen maar een half pond per week.

Op maandag 21 oktober kreeg men onverwachts de mededeling dat de Rijkskanselier Adolph Hitler per trein door Maastricht zou komen op doortocht naar Frankrijk. De gehele spoorlijn waarop de trein passeerde werd door Duitse soldaten afgezet, hetzelfde gebeurde ook op alle stations.

De maand oktober heeft nog niet veel goeds gebracht en de ellende en armoede wordt steeds groter. De werklieden van Beek zoals ook van andere plaatsen moeten nu naar Duitsland gaan werken en verdienen per week. Ze mogen maar eens op de drie maanden naar huis komen. Er zijn zelfs veel meisjes die nu naar Duitsland gaan werken en krijgen weekloon. Per autobus vertrekken ze 's morgens om zes uur en komen 's avonds terug tegen acht uur. Deze meisjes

werken in Duitsland op fabrieken. De eerste dagen van de oorlog waren de gevechten op het land en nu begint de oorlog in de lucht. Iedere nacht hoort men het geknal van bommen welke uit de vliegmaachines geworpen worden. Ook hoort men wel eens dat hier op Hollands grondgebied bommen terecht komen en veel mensen hebben nu bange nachten. Ja als je soms 's avonds dat hevig vuurwerk in de lucht ziet zal men wel bange nachten beleven. Hoe dieper wij de winter ingaan hoe groter de armoede wordt. Per 1 november komen bonnen uit voor meel, koekjes, beschuiten, taartjes, gebakjes, speculaas, vlaai en ander gebak. De eieren en Hollands kaas komt ook op de bon. Per persoon een ei per week en een ons kaas. Op 20 november komen ook nog de peulvruchten op de bon, een pond per maand. Er gaat geen dag voorbij of er is een proces-verbaal gemaakt wegens het onvoldoende verduisteren. Veel oude mensen hebben al vaker gezegd: "Wij krijgen onze goede oude tijd weer terug". Auto's ziet men bijna niet meer rijden wegens gebrek aan benzine. Nu moeten de oudgediende paarden en hitten weer hun beste beentjes voorzetten en alles gaat nu weer per voertuig zelfs van Gend & Loos moet nu zijn goederen per paard bezorgen. Alleen mag men nog per fiets rijden. Dokters, vroedvrouwen en één taxi mag maar in Beek rijden en auto's voor de noodzakelijke levensmiddelen. Er zijn ook veel auto's die nu hun motor hebben laten ombouwen op gas en auto antraciet. Maar daar hier hoge kosten aan verbonden zijn, vindt men niet veel van deze nieuwe installaties. Maar hoe langer de oorlog duurt hoe beroerder de tijd wordt. Wij zitten nu u al in begin december de winter begint te naderen, wat het weer nu betreft veel regen en buien. Nu hoort men de mensen al jammeren en klagen met de bedoeling was de winter maar eens om. En wat zal het voorjaar ons nu brengen? De vleesbonnen zijn nu al verlengd van acht naar tien dagen per rantsoen voor een pond per rantsoen. En dan nog met de bonnetjes en het geld krijgt men ook nog de halve tijd geen vlees en dat heeft nu al veertien dagen geduurd. Wel proberen ze de mensen nu te troosten met de mededeling met Kerstmis is weer volop vlees. Deze toestand is nu weer het beste voor de grote boer. Die maken in alles goede zaken. Zij mogen zelfs bakken, brood of witbrood, zelf varkens slachten. Dus die hebben nu nog alles volop en dan toch nog klagen.

Op zaterdag 7 december komt een afkondiging in de couranten dat alle paarden, van drie tot vijftien jaar, op de keuring moeten komen voor levering aan het Duitse leger. Dit zal voor veel mensen een reuze strop worden, vooral die mensen die maar een paard hebben en dan nog hiermee hun dagelijks brood moeten verdienen. En nu in de tijd dat de paarden en vee zo duur zijn kunnen zij geen nieuw krijgen. In het algemeen wordt gezegd, de kleine man is de dupe. Ja zo is het nu al op alle gebied. De week voor Kerstmis worden de mensen in de gelegenheid gesteld op hun boterbon ook twee ons vet of een halve liter slaolie te kopen. Degene die nu een boterbon over heeft kan van deze gelegenheid gebruik maken. We zitten nu zowat in het midden van de winter. 's Nachts veel

vriezen, overdag ook erg koud, kaarsen en brandstoffen, wordt met drie brandstofbonnen die nu per 1 december zijn aangereikt moet men zien toekomen tot 1 februari. Op iedere bon krijgt men 75 kg. op 1 hl. kolen dus dat is voor twee maanden 225 kg. of ongeveer 28 kg per week. Natuurboter is nu al drie weken niet te krijgen, alleen maar margarine. Men ziet nog maar altijd niet veel vooruitzichten in de oorlog. Nu wordt nog steeds het meest gevochten in de lucht en er is geen avond of nacht of men hoort de vliegtuigen ronken en men hoort ook nog weleens ook dichtbij bommen vallen maar vooral in de late avond of in de nacht is het een doorlopend gevecht en bommen werpen over Duitsland waarvan men hier de lichten kunt zien en dikwijls de doffe slagen van de bommen kunt horen. Op donderdagnamiddag 19 december kwamen de Engelsen overdag met hun vliegtuigen over en strooiden hun bommen uit over het vijandelijk gebied Duitsland.

Op zondag 15 december hebben de NSB'ers in Geleen een optocht gehouden. Daar zij de vereiste papieren niet hadden werden er enige door de gemeentepolitie opgepakt, waarbij een vechtpartij ontstond en een NSB'er uit Geleen zijn leven hiervoor heeft moeten geven en enige andere werden gewond. In deze optocht waren ook enige NSB'ers uit Beek aanwezig, toen ze 's avonds in Beek terugkeerden waren ze nog erg geschrokken over die relletjes in Geleen, maar hier in Beek zelf waren de mensen zo verstandig dat zij zich niet met dat volk aanlegden, zodat deze dag in Beek toch rustig verliep. Op deze maand dat de NSB menen de baas te zijn, wordt nog maanden voortgezet.

Maar wegens ziekte zijn mijn aantekeningen over enige maanden niet bijgehouden. Men merkt nu wel dat met de dag de tijd slechter wordt. Vooral het vlees daar moet men nu al veertien dagen toekomen met vijf bonnetjes van een pond (vijf bonnen van ieder een ons).

1941

Op vrijdag 30 mei 1941 is in Schietecoven-Ulestraten een Engels vliegtuig neergestort. Een piloot is verongelukt en twee zijn gevangen genomen. Nu na die tijd hoort men wel eens vaker dat Duitse of Engelse vliegtuigen neerkomen bij een luchtaanval zoals in Stein, Geleen, Sittard, Obbicht, Schinnen, Nuth, Valkenburg, Limmel enz.

Hier in Beek zijn geen Duitse soldaten meer. Wel hebben ze hier in de omgeving afweergeschut en zoeklichten geplaatst, zoals bij Geulle, Ulestraten, Schimmert en in Genhout.

Per 2 juni komt de melk en aardappels op de bon, 1,75 liter melk en 2 kg. aardappels per persoon per week. Met Pasen en Pinksteren kregen wij twee eieren.

De verhouding tussen Duitsland en Rusland is de laatste tijd niet erg gunstig, zodat in de vroege morgen van 21 juni 1941 Duitsland Rusland aanvalt. Maar de Russen zijn nu ook beter uitgerust als in de vorige oorlog en bieden hun vijand sterke tegenstand, zodat het de Pruis niet zo goed gaat als hij gedacht had. Engeland komt nu ook goed voor de dag en iedere nacht zijn ze bezig met vliegtuigen en bommen werpen boven Duitsland en bombarderen daar de Duitse steden. Industrieën en munitiefabrieken liggen in puinhopen. In de nacht van maandag op dinsdag 24 juni 1941 zijn enige bommen neergekomen in het Geleense sportpark. In de gehele omtrek zelfs in Sweijkuizen, Puth en Munstergeleen zijn de vensterruiten gesprongen bij deze aanslag.

Op zondag 30 juni 1941 kreeg de familie P. Gelissen van hun zoon Jack weer een brief uit Engeland met de mededeling dat hij zich nog in beste gezondheid bevond. In de nacht van maandag op dinsdag 8 juni 1941 werden enige bommen uitgewooid in Chevermont, Kerkrade. Hierbij werden zestien doden te betreuren en grote schade. Hier in Zuid-Limburg beginnen ze nu ook al bang te worden, want de nacht daarna zijn bommen neergekomen in Maastricht in de Wilhelminasingel en een drietal huizen zijn hierbij zeer beschadigd en een drietal piloten zijn om het leven gekomen. Nu de laatste tijd begint het hier erg rumoerig te worden vooral in de nacht met die vliegmachines en luchtgevechten.

Op zondag 13 juli beleefde Beek ook weer een kleine consternatie. Op de Rijksweg bij een café zaten enige jongens tegen zeven uur 's avonds buiten, toen opeens een groep NSB'ers uit Geleen voorbij kwamen. Een van de jongens riep: "Weg met de NSB'ers, leven de Unie". De voorbijtrekkende NSB'ers vonden dit niet erg leuk, stapten van hun fiets af en deelden daar enige flinke klappen uit aan de jongens. Passerende burgers konden dit niet dulden en begonnen nu ook gemeenschappelijk klappen uit te delen onder de NSB'ers waarbij een NSB'er uit Lindenheuvel een paar messteken opliep in zijn bovenbeen. Onmiddellijk was de politie ook erbij en maakte nog gebruik van hun sabel om dit opstootje uit elkaar te vegen.

Onze Mijnstreek kon nu ook wel weer voor de tweede maal in oorlog zitten, want wij hebben de laatste tijd hier heel veel last van. In de nacht van donderdag op vrijdag 17 juli zijn bommen gevallen in Chevremont-Kerkrade waarbij acht doden zijn gebleven en veel huizen beschadigd.

Op zaterdag 19 juli volgt de mededeling dat jam, siroop, honing, enz. ook al op de bon is en wel een pond op de vier weken.

Door de Duitsers is hier in het land oproeping gedaan voor vrijwilligers, Nederlanders, te gaan vechten met hen tegen Rusland. Maar de aanmelding hiervoor is nihil. Want van Beek is er geen en van Elsloo een de heer D., Raadhuisstraat Elsloo. Op zondag 27 juli wordt de Mijnstreek opnieuw geteisterd. In deze nacht hebben enige bommen Eijgelshoven verrast. Hierbij waren weer zeven doden te betreuren en bijzonder veel schade aan huizen. Op vrijdag 1 augustus 1941 volgt een mededeling dat alleen voorlopig melk wordt verstrekt aan kinderen beneden veertien jaar, zwakke en zieke mensen, zodoende wordt er bijna iedere week wat verminderd zodat niet veel meer overblijft. Op zaterdag 2 augustus is een openluchtbijeenkomst in Den Bosch van het agrarisch front (NSB) voor de provincie Limburg en Brabant. Vanuit Beek zijn hier maar drie personen naar toe geweest nl. M., Hoolstraat met zijn twee zonen.

Zondag 3 augustus worden in alle Katholieke kerken van Nederland een brief voorgelezen van de bisschoppen dat de Rooms Katholieke werkliedenbond ontbonden is vanwege dat een NSB'er is aangesteld als commissaris van de RK-werklieden bond van Nederland en verder worden verzocht zich te bedanken van een vereniging of bond waar nu een NSB'er als hoofd van was aangesteld. Op vrijdag 8 augustus moet Mgr. Jansen, aartsbisschop van Utrecht f500,00 boete betalen aan de Duitse politie vanwege het voorlezen van bovenvermelde brief.

In de nacht van zaterdag 9 augustus NSB-avond hier in Beek. Door NSB'ers zijn de straten beschilderd en bekladderd met pro-Duitse opschriften zoals "Victorie Duitsland wint over alle fronten" en dan het Duitse wapen en het hakenkruis. De Beeker NSB'er H. was hier aanvoerder van, zij menen nu ook dat zij alle recht hebben en alles mogen.

Op dinsdag 13 augustus wordt afgekondigd dat per 1 september 1941 de gemeenteraad, Provinciale en Gedeputeerde Staten worden ontbonden. De burgemeester zal nu zijn raadsheren krijgen en over de provincie zal nu de commissaris met zijn raadsheren besturen. Op zaterdag 16 augustus wordt bekend gemaakt dat wij iedere veertien dagen één ei krijgen.

Op zaterdag 16 augustus is de Beeker NSB'er N. uit de Kloostersteeg getrouwd. Met jeugdstormers en NSB'ers werd hij naar het gemeentehuis begeleid en later in dezelfde stoet huiswaarts gebracht. Deze trouwpartij had plaats om tien uur in de voormiddag in het gemeentehuis.

Op maandag 25 augustus wordt in de Limburger Koerier bekend gemaakt dat per 1 september de volgende burgemeesters ontslag nemen: Berger van Venlo, Koenders van Sittard, Haan van Nieuwstadt en er zouden nog meer volgen. Het

is nu de laatste week dat de gemeenteraadsleden de gemeente besturen, want nu in de laatste week is in iedere gemeente nog een raadsvergadering waarbij de burgemeesters afscheid nemen van de raadsleden.

Zo heeft onze gemeente Beek haar laatste raadsvergadering gehouden op zaterdag 30 augustus om half tien voormiddag. Wegens ziekte van burgemeester Van Sonsbeeck werd de raadsvergadering geleid door wethouder Jac Mevis. Bij het einde van deze vergadering bracht de leider dank aan de raadsleden en alle gemeentepersoneel, behalve R..Wegens het afscheid werd 's avonds om acht uur in hotel Colaris een souper aangeboden aan raadsleden en gemeentepersoneel.

Zondag 31 augustus (Koningin Wilhelmina's verjaardag) waren 's nachts de straten beschilderd in oranje kleur met het volgende opschrift: 'Oranje-Bolsjewieken'. Veel mensen wilden vandaag voelen, dat ze nog Oranje gezind waren. Dit deden ze door oranje bloemen voor hun ramen of huizen te plaatsen. De winkeliers door een of ander reclamemiddel in oranje kleur in hun etalage te plaatsen. Hier en daar zag men op poorten en aanplakborden met witte verf staan geschreven: 'Leve Wilhelmina. Weg met de N.S.B.'.

Door de dag bleef het erg rustig, maar tegen de avond werd het rumoeriger door het zingen op straat en in cafés, maar geen bijzondere relletjes. In de grote steden waren wel relletjes en hebben kloppartijen plaatsgevonden, vooral in Amsterdam in de Kalverstraat, daar was orde verstoord met hevige kloppartijen.

Op zondag 7 september 1941 heeft er een openlucht bijeenkomst van NSB-ers plaats gehad te Beek. Deze was om vijf uur in de namiddag. Tegen half vier trokken ze in optocht door de straten en om vijf uur begon de openluchtmeeting. Hier voerde graaf Marchand d'Ansembourg uit Amstenrade, commissaris van Limburg en leider van de NSB in Limburg het woord, en dhr. Quadvlieg uit Voerendaal, commissaris Landbouwhuis Roermond. De belangstelling van burgers was zeer gering, een dertien tal personen, zodat hun deze openlucht meeting erg was tegengevallen.

Op zondag 14 september 1941 werd in de katholieke kerken een brief voorgelezen van de bisschoppen van Nederland, dat de leden van de R.K.-Land en Tuinbouwbond, evenals de onderwijzers en onderwijzeressen hun ontslag moesten nemen, daar er aan genoemde bonden een NSB-er als leider was aangesteld.

Tegen 15 september 1941 hebben weer een aantal burgemeesters ontslag aangevraagd. Per 1 oktober heeft burgemeester Van Sonsbeeck uit Beek ook ontslag aangevraagd.

Per 1 oktober 1941 zijn alle couranten en tijdschriften ingekrompen wegens gebrek aan papier.

In oktober 1941 wordt weer bekend gemaakt, dat de boeren en degene die zelf een varken hebben gemest, dit vanaf 1 november tot 1 februari kunnen slachten en 39 kilo per persoon mogen hebben voor een jaar. Ook kunnen de mensen schapen slachten onder dezelfde voorwaarden. Is het toegewezen kwantum vlees kleiner, dan worden de nodige vleeskaarten teruggegeven, welk men te kort komt binnen het jaar. Melk wordt alleen maar verstrekt onder de kinderen van zes jaar.

In de vooravond van donderdag 27 november 1941, tegen acht uur, krijgen we een onverwachts bezoek van Engelse vliegtuigen, welke hier boven Zuid-Limburg hebben rondgevlogen tot tien uur en verschillende bommen hebben ze uitgeworpen. Een in Graetheide te Beek bij de Oude Postbaan, 150 meter ten westen van de boerderij Sangers in de Heide. Hierbij was een groot gat van 15 x 10 meter ontstaan. Bij de familie Sangers waren 12 ruiten stuk geslagen en enkele pannen van het dak. Bij de heer Kranssen in de Heide waren pannen van het dak geslagen en een zes tal ruiten stuk. Verder waren nog bommen gevallen bij de mijn te Hoensbroek, in de Maasband te Stein en Gulpen waar een bom vier mensen het leven kostte.

Dan nog de grote ramp te Maastricht in de arbeiderswijk, Blauwdorp genoemd, gelegen tussen de Sint Lambertus en Theresiakerk. Dit is de grootste ramp die Zuid-Limburg tot heden in deze oorlog heeft gekend, want in Maastricht alleen waren bij deze beruchte aanval 17 doden, 4 vermisten, 45 zwaar gewonden en 70 licht gewonden. Een 200-tal huisgezinnen waren op een ogenblik dakloos, welke al dadelijk worden ondergebracht in patronaten en grote gebouwen zoals Dominicanenkerk en Regoutzaal. Dinsdag 2 december heeft in de Theresiakerk aan de Tongerseweg de begrafenis plaatsgevonden van de 17 doden.

Ik ben zelf op woensdag 3 december eens gaan kijken. Maar de ramp was zich niet voor te stellen, vanaf de Brusselsestraat begon het al, overal ruiten stuk. Toen men in Hertogsingel kwam zag men overal hoopjes puin stukken dakpan liggen. In de Strouvenlaan met de west-straatjes hieraan verbonden, de plaats waar de bom eigenlijk was gevallen en stratencomplex, was hier een ruïne. Geen enkel huis stond hier meer normaal en honderden huizen waren nog dakloos. De straten die het ergste hieraan toe waren zijn nu versperd met prikkeldraad, daar door vele bezoekers, hier ook nog gauw dief speelde.

Per 20 november 1941 wordt bekend gemaakt, dat vanaf heden ook de gortpap op de bon was en wel vier liter voor een gortbon, dan worden wel weer peulvruchten gegeven, maar vanaf die zelfde datum wordt de havermout ingetrokken. Vanaf 1 december wordt een half pond cacao gegeven per kind tot de leeftijd van 10 jaar. Voor Sinterklaas krijgen we allemaal één ond Hollandse kaas extra en met Kerstmis zouden we weer een beetje thee krijgen.

Nu zitten we een week voor Sinterklaas, maar we hebben jarenlang niet zo'n droevige Sinterklaasfeest gevierd. De kinderen hoeven dit jaar niet te zingen voor suikergoed en marsepein, want deze zijn dit jaar niet te krijgen en peperkoek en speculaas zijn op de bon. Op een broodbon één ons Nederlandse suikergoed en marsepein, welk voor sinterklaasfeest was bedoeld is door de Duitsers in beslag genomen om met Kerstmis in Duitsland het 'Weihnachtsfest' te vieren. Peperkoek of marsepein zoals ik al zei zijn op broodbonnen te krijgen maar die paar broodbonnen die wij krijgen hebben wij hard nodig voor ons dagelijks brood. Speelgoed is dit jaar niet erg goed te krijgen en het is ook nog verschrikkelijk duur. Op 5 december 1941 verklaart Engeland de oorlog aan Hongarije, Bulgarije en Finland. Canada gaat met Engeland samen strijden.

In de vroege maandagmorgen van 8 december 1941 worden de mensen tegen kwart over vijf wakker geschrikt door twee bommen die nogal snel achter elkaar vielen. De sirene geeft direct luchtalarm en men hoorde nog een paar slagen. Het was half zeven toen de luchtbescherming seinde dat het weer veilig was. Slaap of geen slaap op deze beruchte maandagmorgen waren de mensen vroeg op, maar dat is nu nauwelijks tien dagen geleden dat Maastricht zo'n grote ramp heeft getroffen en nu zijn zij toch allemaal een beetje bang. Tegen acht uur in de voormiddag hoorden men dat er een bom was gevallen bij de hoeve van Pierre Vrenken in Groot Genhout. Persoonlijke ongelukken waren niet voorgevallen al had P. Vrenken een wond aan zijn linkerarm door glasscherven. Op vele plaatsen of beter gezegd vele huizen in Groot Genhout hadden bijna allen hiervan wat meegekregen zodat op veel plaatsen de ruiten stuk waren en ook verschillende daken waren pannen beschadigd. Vooral het kerkje van Genhout dat aan de oostzijde geen ruit meer had dat niet beschadigd was, evenals het dak aan deze zijde. Zelfs bij de familie Quax, winkelier te Spaubeek, was een grote winkelruit gesprongen door deze bom.

Per 4 december 1941 heeft burgemeester J. van Sonsbeeck ontslag gekregen.

Vanaf 8 december 1941 is Amerika en Nederlands Oost-Indië ook bij de oorlog betrokken. Het zal nu een hare strijd worden en wij hopen dat nu allen samen zeer spoedig de vrede zal intreden. De strijd is als volgt: Duitsland, Italië en Japan tegen de overige genoemde landen.

In de week van 8-14 december 1941 zijn iedere dag en nacht veel vliegtuigen overgekomen in de richting van Duitsland. Met ingang van 9 december heeft Duitsland het gevecht in Rusland opgegeven wegens de bittere koude waar ze niet tegen konden.

Verder is er bekend gemaakt dat wij met Kerstmis een half pond boter extra krijgen en 40 gram thee per persoon. Woensdag 24 december 1941 in de namiddag om drie uur komt op het gemeentehuis een telegram aan dat de heer P. Smalbach uit Vaals is benoemd als burgemeester van Beek. Dit nieuws was spoedig in onze gemeente bekend en natuurlijk was onze nieuwe burgemeester een NSB'er.

Nu over onze nieuwe burgervader in Beek. Er wordt verteld dat hij in Vaals een café heeft, een ander zegt dat hij beeldhouwer is van beroep en zo wordt van alles verteld over hem. Wel heeft de burgerij al gauw een bijnaam voor hem gekozen zoals 'smachlap', 'slambak'.

Maar het heeft wel wat geduurd voordat onze nieuwe burgemeester zijn nieuwe standplaats met een bezoek vereerd, want in de volksmond wordt al verteld, dat hij niet kwam en dat hij het burgemeesterschap niet aannam.

1942

Op vrijdag 30 januari 1942 werd dan bekend gemaakt dat op donderdag 31 januari om 11.00 uur voormiddag de nieuwe burgemeester voor het eerst op het gemeentehuis zou verschijnen. Ja zaterdag 31 januari om 11.00 uur was hij er en werd ontvangen door wethouder L. Lagro, en gemeentesecretaris America en op dinsdag 3 februari trad hij in functie. Op zaterdag 7 februari had de plechtige installatie plaats van onze nieuwe burgemeester om half drie in het gemeentehuis door de gouverneur graaf Marchand d'Ansembourg. In een plechtig versierde raadszaal waren aanwezig, gemeentesecretaris America met de gemeentepolitie en opperwachtmeester van de marechaussee de heer Coolen, burgemeester Welten van Sittard, Schuurs van Urmond, Pelsers van Vaals, de NSB'ers van Beek, de heer B., M. en De V. als afgevaardigde van de NSB'ers van Geleen. Het meisje van De Wit bood de nieuw benoemde bloemen aan namens de NSB'ers van Beek en voor de rest was de belangstelling zeer gering.

Wij hebben de laatste tijd 's nachts geen onrust meer gehoord. Wij zitten nu in het hartje van de winter, want wij hebben nu al precies zes weken sneeuw gehad en maar vriezen en hierbij moet men veel stoken en eten. In de nacht van 13 op

14 februari werden de mensen in het zuiden van Limburg door vreemde vliegmachines gewekt. Dit heeft geduurd van drie tot vijf uur. De bommen zijn meestal gevallen in de buitenwijken van Maastricht maar nergens noemenswaardige schade aangericht.

We naderen nu het einde van februari 1942, het is nu al de achtste week dat wij met de koude vorst zitten opgescheept. Acht weken heeft het niets anders gedaan als gesneeuwd en gevroren en vanzelf begint nu hongersnood te komen want bij veel mensen zijn de aardappels bevroren. Het brood is slecht en dan ook nog niet voldoende vlees, een half pondje per week met been erbij gerekend. Koffie of Thee hebben wij niet meer, alles is nu surrogaat. Melk is er alleen maar voor de kinderen beneden de veertien jaar.

Het genot van de mens is er niet meer, want sterke drank, bier, likeur of andere dranken zijn zeer weinig meer te krijgen evenals sigaren, sigaretten en tabak en als dan wat te krijgen is dan heeft dat zo 'n hoge prijs welke dan niet te betalen is.

België en Frankrijk zijn er nog erger aan toe dan wij. De Belgen smokkelen tabak en klompen hier naar toe omdat hier op het Hollandse hiermee een ruilhandel te beginnen voor brood of aardappels. Nou bij de boeren zijn ze soms nog wel eens welkom, want een boer mist zijn pijpje tabak niet gaarne. Op 27 februari 1942 kwam boer J. Vroomen uit Urmond met een kilo spek naar Beek om deze te ruilen voor twee ons pijp en twee ons sigarettentabak. Ga jij ergens een tabakswinkel binnen en laat je er spek zien dan krijg je dadelijk wat te roken. Chocolade of snoepgoed is al een hele tijd niet meer en zo moet de mens maar zich met zijn dagelijks rantsoen van levensonderhoud tevreden stellen.

Op vrijdag 13 maart 1942 wordt Zuid-Limburg of vooral de Mijnstreek door de oranjezender te Londen onrustig gemaakt met de mededeling, dat zij binnen drie weken op een nacht de Limburgse mijnen zouden komen bombarderen. De hele Mijnstreek wordt door deze mededeling erg onrustig en de bewoners uit de omgeving gaan nu 's nachts slapen bij familie of vrienden, die een eindje van de mijnen wonen. Zo ziet men bij de avond karavanen van mensen gaan met koffer en tassen, waarin zij hun bescheiden hebben opgeborgen. Zij gaan elders hun nachtrust doorbrengen. Maar per 5 april heeft nog geen bombardement plaats gevonden en dat is maar goed ook.

Per 28 maart 1942 wordt bekend gemaakt dat kinderen tot 13 jaar vier ons sinaasappelen krijgen, dat zijn zowat twee gewone sinaasappels. Zo weten zij de mensen toch nog een beetje te kalmeren. Maar de sinaasappels die kwamen, waren er niet veel, zodat de meesten bonnen hadden en toch geen kregen. Per 14 april werd bekend gemaakt dat rookartikelen en snoepgoed ook op de bon gaan

per 16 mei. Dit zal als volgt verdeeld worden, jongens boven de 18 jaar en mannen kunnen een rokerskaart krijgen eveneens de dames boven 25 jaar. De jongens beneden de 18 jaar en meisjes en vrouwen krijgen een snoepkaart. De rokerskaart is als volgt voor jongens en mannen: per week 10 sigaren of 20 cigarillo's of 40 sigaretten of een half ons rooktabak. De dames boven de 25 jaar hebben een rokerskaart voor 20 sigaretten per week of een snoepkaart. De snoepkaarten geven recht op 75 gram chocolade of bonbons of suikergoed. Om deze rokers- of snoepkaart te krijgen moet men een deel van hun textielkaart inleveren.

Per 1 mei komt al het porselein en aardewerk ook op de bon, zoals koffie- thee- en eetserviezen, kopjes en schoteltjes zodat alle porselein behalve het glaswerk, dat is nog vrij maar zeer slecht te krijgen.

Op zaterdag 2 mei zijn in ons land weer veel notabelen opgehaald als gijzelaars. Ook in onze omgeving, zoals de heer Govaerts uit Stein en Houvast, rijwielhandelaar, uit Lutterade, Maenen en Pelsers uit Heerlen, deken Haanraets uit Sittard, Mr. Tabuis rechter te Maastricht, de heer Volgraaf secretaris te Maastricht enz.

Op maandag 4 mei maakt de radiozender Hilversum om zeven uur en de oranjezender om kwart over negen bekend, dat veel gijzelaars waren opgehaald in ons land, waarvan 72 ter dood veroordeeld waren. Dit waren hoofdzakelijk vooraanstaande personen uit het Nederlandse leger en die waren zeer onschadelijk voor de tegenwoordige regering zo vermeld radio Hilversum. Per 1 mei zijn ook nog ongeveer 600 ondergrondse mijnwerkers (ongehuwde) ontslagen op de Limburgse mijnen. Deze zullen nu moeten gaan werken op de Duitse mijnen, dit ontslag zou de wijten zijn aan het niet werken op de verplichte zondagsdiensten.

Op maandag 11 mei vertrokken onze Beeker mijnwerkers met die van Elsloo en Stein om acht uur voormiddag per autobus naar Sittard om daar per trein hun reis voort te zetten naar de plaats van hun nieuwe bestemming. Hun afscheid zou voor een jaar zijn. Door de zwarte gouddelvers evenals door hun familie en verloofden werden zware tranen gelost bij hun afscheid op deze vroege morgen. Op maandag 18 mei landden in de omtrek mijnwerkers, die net acht dagen in de Duitse mijnen waren te werk gesteld, en wegens slechte kost en behandeling hun vlucht hadden genomen en zodoende twee dag gereisd hadden en zo goed en veilig hun ouderlijke woning hadden bereikt. Ze waren uit Elsloo, Stein, Urmond, Geleen, Schinnen, Hulsberg enz.

De laatste tijd is het vooral 's nachts zeer rustig, geen vliegmachines. Maar in de nacht van zaterdag op zondag 31 mei breekt het weer los. Vanaf twaalf uur 's

nachts was er volop geronk van Engelse vliegtuigen die over kwamen, tegen half twee vielen nog een tweetal bommen. Om twee uur was hier in Beek luchtalarm omdat een vreemde vliegtuig hier bleef rondcirkelen. Tegen dezelfde tijd is in Elsloo een Engels vliegtuig neergekomen in de Schoolstraat. Het huis van café Martens (Sjollie) is helemaal afgebrand, alleen de buitenste muren stonden nog. Tegenover bij Beckers is een groot stuk uit de voorgevel gevallen ter hoogte van de eerste verdieping. Verder hebben enige huizen een lichte beschadiging zoals de school. Het vliegtuig is helemaal te pletter gevallen, de zes inzittenden zijn per parachute neergekomen in Stein, Urmond en Lutterade. Deze hadden medegedeeld dat hun vliegtuig boven Köln was aangeschoten en nog zover gezwefd had voordat het hier neerkwam. Het was precies kermiszondag in Elsloo, zodat deze dag de kermisdrukke buitengewoon groot was.

Tegen half vier in de morgen waren weer alle vliegtuigen weg, zodat ons luchtalarm een teken veilig gaf, zodat de mensen zich weer te ruste konden begeven met veel angst en benauwdheden.

In de maand juni werden twee extra rookbonnen uitgereikt een voor een half ons tabak en een bon voor veertig sigaretten. Deze bonnen vielen bij de rokers geweldig in de smaak. In de vroege morgen van 9 juli 1942 word weer een grote partij gijzelaars opgehaald. Maar nu krijgt Beek ook een beurt en zal twee van haar inwoners moeten missen, die als gijzelaar Beek voorlopig verlaten hebben en wel de heer G. Beckers junior en Mr. V. Pijls advocaat te Beek. 's Morgens tegen zes uur kregen ze de mededeling dat ze binnen een uur moesten klaarwezen om mee te gaan en tegen zeven uur werden ze per auto opgehaald als gijzelaars voor Beek en werden nu gebracht naar de plaats Haaren bij Den Bosch. Op zondag 21 juli werd Maastricht weer geteisterd in de vroege morgen. Tegen acht uur bij een luchtgevecht zijn hier een viertal bommen gevallen op het O.L.-Vrouweplein waar de pastorie tot op de grond werd vernield en Achter het Vleeshuis en in de Spoorstraat. Op deze beide plaatsen werden enige huizen vernield en de vierde bom in de Bernardusstraat welke terecht kwam en niet ontplofte. Op maandag 27 juli hebben ze die laten ontploffen en hierdoor werden een tweetal huizen beschadigd.

Het is de laatste twee maanden erg slecht weer geweest, veel regen. Op 24 juli wordt bekend gemaakt dat onze nieuwe oogst in aantocht is en er personen zijn die willen gaan lezen (zeumeren) moeten een bewijs van de eigenaar hebben van de grond en een bewijs van het voedselvoorzieningsbureau. Hiervoor zijn liefhebbers genoeg en de politie is de hele dag op het veld om het stelen van veldvruchten tegen te gaan. Maar toch worden zeer veel veldvruchten gestolen. Op zondag 26 juli worden in alle katholieke kerken in Nederland een brief voorgelezen, dat de bisschoppen van Nederland een protest hebben ingediend

bij de Duitse overheid, wegens het vervolgen van de Joden in ons land en hebben een telegram gestuurd aan de Rijkscommissaris van Nederlands bezet gebied om de Joden die tot een ander kerkgenootschap waren overgegaan hiervan te ontslaan. Zij hadden als antwoord hierop ontvangen, Joden die voor 1 januari 1941 tot een ander kerkgenootschap waren overgegaan niet vervolgd zouden worden.

In de vroege morgen van zondag 2 augustus 1942 om half zeven werd de vrouw Mennens-Wolf met haar twee jongste kinderen, madame Spronken-Hertz door de Duitsers per auto opgehaald en naar Maastricht overgebracht. Tegen de middag werden de kinderen Mennens weer vrijgegeven, zodat deze weer konden terugkeren. In de namiddag tegen drie uur ook madame Spronken-Hertz per auto naar huis gebracht, daar zij lijdende was aan een zenuwziekte en op maandag 3 augustus terugkeerde. Madame Mennens keerde na een verblijf van acht dagen in Amersfoort huiswaarts. Dus waren ze nu weer alle terug in Beek.

Op donderdag 16 juli heeft de heer Rens wonende Stationsstraat 16 Beek de vlucht genomen, vermoedelijk naar Engeland. Hij was de laatste weken erg zwaarmoedig, omdat hij de Jodenster moest dragen, daar zijn ouders joden waren. Maar hij was de laatste jaren katholiek geworden. Hij ging iedere morgen naar de katholieke kerk, zo ook op donderdag 16 juli ging hij 's morgens naar de mis van half negen en is daarop niet meer teruggekomen en heeft de vlucht genomen. Op dinsdag 11 augustus heeft de Duitse Jood welke hier woonachtig was op de Maastrichterlaan, oud-huis Jos Wolf, de heer Frans Kanarek ook de vlucht genomen en op vrijdag 21 augustus Alfred Benedik en op dinsdag 25 augustus de jonge heer De Leeuw. Op dinsdag 25 augustus 1942 zijn hier, van Beek uit, twee Joden door de Duitsers weggevoerd nl. de heer Leo Benedik en de jonge heer Van der Horst uit het Villapark. Het was voor de bewoners van Beek dinsdag een droevige dag daar twee Beekenaren door de Duitsers werden weggevoerd omdat ze Jood waren, daarom waren die andere drie Joden al gevlucht, vermoedelijk naar het onbezette gebied van Frankrijk, Zwitserland of Engeland, als ze veilig daar kunnen komen.

Menig maal is door de bewoners van Beek verteld dat S. uit de Kamp, die als vrijwilligers naar Duitsland was gegaan, gesneuveld zou zijn, maar nimmer was het waar. Maar op donderdag 20 augustus 1942 komt op het gemeentehuis officieel bericht dat hij 21 juni 1942 in Rusland aan het Oostfront is gesneuveld. Dit is de eerste vrijwilliger van Beek die gesneuveld is, wie volgt nog?

Op dinsdag 8 september heeft mejuffrouw Stella Wolf ook de vlucht genomen en in de nacht van dinsdag op woensdag 22/23 september heeft de familie Bèr Meier en De Leeuw de vlucht genomen. Hun voornaamste huisraad hadden ze weggevoerd voor ze vluchtten. Op woensdag 23 september zijn beide huizen

welke nu onbewoond waren op verzoek van de burgemeester van Beek, P. Smalbach, verzegeld. Van onze Beeker Joden blijft nu niet veel meer over. Op zaterdag 19 september wordt een bon van de distributiekaart beschikbaar gesteld als extra versnapering.

Op donderdag 24 september 1942 komt het officiële bericht dat de tweede Beekenaar, Jos Jonas (Duitsers van geboorte) aan het Oostfront is gesneuveld. Dit is nu al nummer twee uit Beek. In de week van 20-26 september 1942 is zeer scherpe controle geweest op het malen van granen, zodat ook veel 'pungeltjes' in beslag werden genomen evenals jute, welke nu ook niet meer vervoerd mogen worden.

Op maandag 5 oktober 1942 werd de omgeving van Beek en Geleen getroffen door een grote ramp. Een ramp die Beek nog niet gekend had en welk het ook niet gauw zou vergeten, ook niet na jaren. Op maandag 5 oktober tegen half elf werden door Engelse vliegtuigen (naar men zegt) lichtkogels uitgezet in de richting mijn Maurits en Oud-Geleen. De vliegtuigen hoorde men heel laag overkomen. Al spoedig knetterde het van bommen en brandbommen. Een aantal bommen werd hier in de gemeente uitgegooid, waarvan er drie ontploften, een in de weide van dokter Beckers, een achter de boerderij Keulen in Groot Genhout en een derde onbekend.

Brandbommen werden met honderden uitgegooid, want in de gemeente Beek alleen zijn er 33 huizen afgebrand of veel schade geleden door de brand en wel als volgt, Beek (kom) 24 stuks,

Neerbeek 5 stuks en Klein Genhout 4 stuks. Wel was het wonder boven wonder dat maar een dode is te betreuren, dhr. Schaepkens uit Groot Genhout, gehuwd met mej. Mevis en zonder kinderen.

Dan waren er hier in Beek nog veel huizen vernield of grote schade hadden en een 300-tal huizen waar de vensterruiten of de dakpannen waren vernield. Ja, op tijd van een half uur hadden we hier veel meegemaakt. De volgende huizen zijn vernield in de Burgemeester Janssenstraat: G. Vroemen, Rieter Bazaar, Alberti (achterste deel), café Boonen, winkel Louis Vroemen, slagerij Nic Lemmens, bakkerij Jos Frusch, Jan Stassen-Visschers, filiaal Pieter Teuwen (achterste gedeelte), H. Janssen Salamander, firma Louis Smeets (achterste deel), apotheek Bloemen, Math Stassen en Frints in de Smedestraat.

In de Molenstraat: sigarenfabriek Retera en de distilleerderij van Louis Smeets.

In de Raadhuisstraat: winkel Retera, winkel M. Hennekens-Hoppers en schoenwinkel Paula Stassen, in de Hoolstraat woning van Jan Martens-Peters.

Van de volgende huizen was alleen het achterste deel weggebrand: slagerij Meier, horlogerie Molin, bakkerij Martens en sigarenwinkel Hoppers. In

Neerbeek waren de volgende huizen afgebrand: woning J.W. Bos Rijksweg, weduwe Penners bij de kerk. Alleen de stallen bij Lemmens en Banens. Te Klein-

Genhout J. Mullens en de stallen van Petit John, Louis en Jos Frissen. Verder trof deze grote ramp ook Catsop, Schimmert, Aalbeek, Sweijkhuisen en het retraitehuis bij Spaubeek. Maar het ergste was Lutterade en Geleen er aan toe. Op deze twee plaatsen worden nu nog vele mensenlevens opgehaald, zo zwaar zijn deze twee plaatsen getroffen door het bombardement. De schade aan huizen is hier zeer groot en de vernielde huizen, die aan de grond zijn weggerukt is verschrikkelijk en dan nog die mensenlevens, die het hier getroffen heeft, 84 doden alle in de gemeente Lutterade Geleen. Op zaterdag 10 oktober 1942 zijn alle 84 lijken naar hun laatste rustplaats gebracht. Deze ramp is zich niet voor te stellen. In deze gemeente alleen al zijn er 17 bommen gevallen. Op de Staatsmijn Maurits zijn twee bommen neergekomen en er is veel schade aangebracht, maar toch niet zoveel als de mensen dachten. Hier waren maar twee doden. De ondergrondse werken zijn voorlopig stop gezet en bovengronds is men dadelijk begonnen met het opruimingswerk. Direct was het in het hele land bekend dat Geleen en zijn omgeving zo zwaar getroffen was op deze bewuste oktoberavond.

Enige dagen na de ramp waren er 32 jongens van de Opbouwdienst hier in Beek aan het werk met het opruimen van het puin in de verwoeste boerderijen en huizen. Deze zijn vier weken hier gebleven en waren ondergebracht in de harmoniezaal en de zusters in de Molenstraat moesten voor deze kameraden eten koken. Daar Beek door deze grote ramp getroffen was, werd onze Oktoberkermis zondag afgelast. In de kerken werd in de maand oktober en november een collecte gehouden voor de getroffen en omstreken. Door het hele bisdom had deze collecte zeer goed opgebracht. Op 24 oktober 1942 wordt bekend gemaakt dat het rook en snoeprantsoen wordt verminderd per 1 november. Vanaf deze datum is de eerste week een bon, de tweede week twee bonnen van de rookkaart geldig. Dat betekent de eerste week vijf sigaren of een pakje sigaretten natuurlijk tien sigaren of twee pakjes sigaretten of een half ons tabak. Degene die een snoep of versnaperingskaarten hebben moeten nu met hun vier bonnen zes weken toekomen. De kinderen van een tot veertien jaar krijgen met Sint Nicolaas twee extra snoepbonnen. Op 1 december 1942 wordt medegedeeld dat ieder groot of klein met Kerstmis een half pond boter extra krijgt als kerstgeschenk.

Met ingang van 1 december 1942 wordt door burgemeester van Beek P. Smalbach de heer Jos C. Prins Mauritslaan en de heer Leo H. Heirstraat benoemd als wethouders, beide van Beek en NSB'ers. Jos C. wordt eerste wethouder en plaatsvervangend burgemeester.

Op zaterdag 12 december 1942 wordt in de courant medegedeeld dat de kinderen van veertien tot twintig jaar met Kerstmis ieder drie eieren krijgen. Op zondag 13 december wordt op de openbare vergadering van NSB in Amsterdam

bekent gemaakt, dat Adolf Hitler de leider van de NSB in Nederland Ing. A. Mussert benoemd heeft als leider van het Nederlands bezet gebied.

Op vrijdag 27 november wordt in de krant bekend gemaakt dat alle klokken welke niet getekend waren met een M moeten worden ingeleverd op nader te bepalen datum. Zo werd in de week van 6 tot 13 december de kerkklokken weggehaald in Elsloo, Stein en Geleen. Dit gebeurde meestal door NSB'ers, aan de leiding hiervan stond de heer J. uit Geleen ook een NSB'er. De klokken getekend met een M werden beschouwd als oudheid en deze bleven bespaard. Die waren van 1400 of vroeger maar dit waren er niet veel.

Sint Nicolaasdag van 1942 zal Eindhoven wellicht nooit meer vergeten, want tegen een uur 's middags hebben die dag Engelse vliegtuigen bommen gegooid op de Philips fabrieken en een trein. Naar wij vernomen hebben moeten er weer veel doden zijn gevallen. Per Engelse radio werd op dinsdag 8 december medegedeeld dat alle fabrieken of instellingen welke voor de Duitsers Wehrmacht werken voor en na gebombardeerd werden. Nu heerst er veel angst onder de mensen. Op maandag 28 december 1942 worden de klokken in Neerbeek weggehaald.

1943

Op zaterdag 2 januari worden in Genhout de kerkklokken weggehaald. Op maandag 11 januari 1943 werden wij ook ontnomen van onze mooie grote kerkklokken. Jaren hebben wij met alle aandacht omhoog gekeken naar onze mooi torenklok om nieuwsgierig te kijken hoe laat het was. Menig langslaper heeft zich altijd op onze kerkklok overgelaten, daar zij altijd correct was in het slaan van de uren, halfuren en kwart en kwart voor het uur. Bij de volle uren sloeg de grote klok, kwart na en half uren sloeg de kleine klok en ons Angelus klokje dat ons zoveel jaren wekte 's morgens en 's middags de mededeling deed dat het twaalf uur was en 's avonds waarschuwde dat de avond ging intreden. Nu houden wij geen enkele klok over en het uurwerk van onze toren staat nu stil. Maar de bouwkundige Louis Vroemen bij de kerk had dadelijk een ander idee uitgevonden om onze Beekenaren gerust te stellen en om weer spoedig het uurwerk weer in orde te brengen en ook weer op tijd het uurwerk zullen horen slaan. De zusters van het Karmelietessenklooster uit de Heirstraat hadden hun klein klokje afgestaan om nu in de grote hoge toren van onze parochiekerk de plaats in te nemen van de grote klokken, welke ze ons hadden afgenomen en dit klokje zou ons nu mededelen als het twaalf uur of kwart over twaalf of half een enz. was. De eerste dagen sloeg het klokje alleen maar een kwartier na het volle en halve uur later sloeg het alles. Dit was een mooie uitvinding van de heer Louis Vroemen, welke door veel Beekenaren op prijs werd gesteld. Onze oude

klokken hebben voor het laatst geluid bij het overlijden van de heer Harrie Kerckhoffs uit Kelmond op 2 januari 1943. Voor een huwelijksmis hebben zij hun laatste dienst gewezen op donderdag 7 januari 1943 en wel voor het bruidspaar Leo Hoppers-Dabekausen die om half tien een huwelijksmis hadden. Toen hebben onze klokken hun laatste tonen laten horen van negen uur tot half tien aan een stuk door.

In de maand januari werden aan de kinderen tot en met vier jaar 350 gram sinaasappelen of mandarijnen gegeven. Vanaf 4 januari moet iedereen op zijn boterbon margarine nemen behalve de boeren die melk leveren die kunnen in de boterfabriek nog natuurboter krijgen. Ook beginnen de mensen nu jacht te maken op zout, dit is nu al een artikel welk schaars begint te worden. Het oude jaar is alweer voorbij en wij zitten nog in de oorlog. De laatste tijd gaat het de Duitsers wel slecht, in Rusland, maar aan de oorlog zien wij nog geen einde. We zitten nu al bijna drie jaar in de oorlog en overal heerst armoede en vooral in de steden, daar is het verschrikkelijk, want als die mensen niet hun beetje van de zwarthandel konden krijgen tegen zeer hoge prijzen dan was het al lang gedaan geweest met de stedelingen. Op het platte land gaat het in iedere geval beter dan in de stad. Maar overal of het nu pro of anti Duits is hoort men maar zeggen was die oorlog maar afgelopen en die mensen weten nu wat oorlog is.

Het was de Nederlanders bekend dat in het begin van het nieuwe jaar 1943 ons vorstenhuis uitbreiding van hun familie verwachtte, welk momenteel nog altijd in Engeland en Amerika vertoefde.

Dinsdagavond 11 januari 1943 wordt per Oranjezender uit Engeland medegedeeld dat in Amerika een jonge prinses geboren is bij Hare Majesteit Prinses Juliana van Oranje. Zij kreeg de naam Margaretha. Als peter en meter fungeerden president Roosevelt en de koningin van Engeland.

Per 20 januari 1943 werd ons vleesrantsoen ook weer verminderd en nu teruggebracht op twee ons per persoon, per week. Aan de kinderen beneden de vier jaar werd 850 gram sinaasappelen of mandarijnen verstrekt. Deze hoeveelheid is voor een tijdperk van vier weken.

In de eerste week van februari krijgen alle ongehuwde mannen van 22 tot 27 jaar een oproep om, na gekeurd te zijn, in Duitsland te gaan werken. Naar men ons mededeelt zou eerstdaags ook de zelfde oproep plaatsvinden voor jonge dames.

Op vrijdag 5 februari in de vooravond is kapitein Seiffardt aan zijn woning in Duitsland vermoord. Hij was de leider van het vrijwilligerslegioen in Nederland.

Op zondag 21 februari werden in alle katholieke kerken van Nederland een brief van de bisschoppen voorgelezen, dat zij met de protestanten van ons land het volgende schrijven hebben gericht tot de Rijkscommissaris van het bezette Nederland met het volgende verzoek: Om vrijlating van onze gijzelaars; het niet oproepen van jonge mannen en meisjes om in Duitsland te gaan werken; om het niet verbannen van de R.K.-scholen.

Maandag 22 februari krijgen verschillende jongens van 21 jaar per expresbrief de mededeling dat zij dinsdag 23 februari in Sittard op keuring moeten komen en zich daarna moeten melden op het arbeidsbureau en op vrijdag 26 februari naar Duitsland moeten gaan werken. Dinsdag 23 februari kwam een mededeling in de krant dat alle zaken, die niet van noodzakelijk belang zijn, zullen gesloten worden

En dat de mannen van 18 tot 55 jaar en de vrouwen van 22 tot 40 jaar naar Duitsland zullen moeten gaan werken.

Op vrijdagavond 26 februari komen van kwart voor negen tot tien uur grote massa's Engelse vliegtuigen over richting Duitsland. Tegen acht uur ging onze sirene, maar hier in Beek of omgeving is niets gebeurd, wel zijn een paar bommen gevallen in Heerlen. De laatste dagen komen de Engelse vliegtuigen ook overdag al over, zodat overal verwacht wordt dat vandaag het tweede front zal gaan beginnen. Ja de mensen zouden het gauw hebben, maar men ziet nog maar niet, dat ze komen, want niemand had ooit kunnen denken dat deze oorlog minstens drie jaar zou gaan duren. We zitten nu, het voorjaar van 1943, armoede ellende en hongersnood staat ons voor de deur. De meeste mensen hebben geen schoenen aan hun voeten, geen kleren om aan te trekken en de hongersnood wordt met de dag groter, want nu wordt bekend gemaakt dat we tegen maart per persoon 125 gram vlees krijgen. En dat gedurende de maanden april, mei en juni per kip 25 eieren moeten geleverd worden, wil men de kippen behouden, en kippenvoer krijgt men helemaal niet. Dus in dit geval dan toch nog 25 eieren leveren, dat is tien meer als het vorig jaar. Kaas is ook al heel weinig te krijgen en boter is ook heel dunnetjes, de helft boter met vet of margarine. Melk is alleen voor zware zieken of kleine kinderen en dan nog maar een beetje. 1,75 liter per persoon. Dit is de nieuwe tijd en de nieuwe orde, die ons zou verlossen en voor de mensen beter zou zijn.

Op woensdag 10 februari heeft de crematie van de vermoorde kapitein plaats gehad te Westerveld. Op dinsdag 9 februari in de late avond is de echtgenote van de secretaris-generaal Reydon in haar woning door twee revolverschoten

vermoord. De later thuishkomende secretaris-generaal werd eveneens met drie revolverschoten overvallen en hierdoor zwaar gewond. In Haarlem is woensdag 10 februari een W.A. man op straat neergeschoten. In de buurt van Den Haag en Haarlem begint het weer erg onrustig te worden.

Daar de oorlog voor de Duitsers tegenwoordig tegenvalt, beginnen de NSB'ers het hem ook te knijpen.

Op donderdag 11 februari wordt bekend gemaakt, dat kinderen tot vier jaar 500 gram sinasappelen krijgen.

Zondag 14 februari zijn 's avonds tussen acht uur en half negen veel Engelse vliegtuigen overgekomen, allen richting Duitsland. Ja, deze avond hebben ze hun wat gebracht, want volgens het geronk waren het allemaal zware vliegmachines. Toen deze hier overvlogen zag men de mensen van alle kanten lopen om thuis te komen, velen waren al met hele huishouden de schuilkelders in gevluht. Om twintig over acht had er boven Lutterade een luchtgevecht plaats, waarbij een Duitse jager omlaag werd geschoten. Bij dit luchtgevecht werd ook dadelijk alarm gegeven met onze sirene in Beek, dadelijk zouden van alle kanten de mannen van de luchtbescherming komen aanlopen om zich te melden op een post in het gemeentehuis. Maar dit was loos alarm, want toen de Engelse vliegmachines over waren, was de lucht weer zuiver en men hoorde helemaal niets meer. Velen mensen die zich nu de schrik op het lijf hadden gehaald, konden weer veilig hun avond thuis door brengen. Wij hebben al een paar weken met gerustheid de avonden kunnen doorbrengen, omdat maar een enkel of geen vliegmachine 's avonds over kwam. Wel worden nog iedere week jonge krachten van hier in Duitsland te werk gesteld. Op donderdag 25 maart 1943 wordt in Arnhem het bevolkingsregister gestolen en op zaterdag 27 maart wordt door drie burgers in politie-uniformen een inval gedaan op het bevolkingsbureau in Amsterdam. Degene die daar de wacht hielden werden door een soort bedwelmende stof bewusteloos gemaakt en werd de administratie in brand gestoken.

Maandag 29 maart tegen half vijf wordt de burgemeester van Baexem en Grathem vermoord. De heer Hetterscheid NSB'er en voorheen rijksveldwachter te Blerick.

Op zondag 28 maart is de zomertijd weer ingetreden. Op dinsdag 30 maart 1943 is de Beeker NSB'er B. gehuwd met mejuffrouw V. uit Elsloo. De trouwpartij om had vier in de namiddag plaats op het gemeentehuis te Beek, waarbij veel NSB'ers vertegenwoordigd waren.

Op 25 maart wordt in de courant bekend gemaakt dat voor 1 april de bankbiljetten van f1000,00 en f500,00 ingeleverd moeten worden bij de Rijksontvanger. Zij die deze biljetten door de zwarthandel verdiend hebben, krijgen hiervoor niets meer terug. Zij die deze biljetten hebben achter gehouden voor ontduiking van belasting krijgen maar een deel terug hiervan. Zij die kunnen aantonen waar zij deze hebben verkregen kunnen de volle waarde hiervoor terugkrijgen. Bij de inlevering krijgen ze voorlopig een bewijs van inlevering waarna later na onderzoek de waarde zal worden uitbetaald. Op 28 maart wordt bekend gemaakt dat Joden zich voor 11 april moeten begeven naar het concentratiekamp te Vught nabij Den Bosch. Maandag 5 april is mevrouw Kanarek op de vlucht gegaan. Vrijdagmorgen tegen acht uur is Benedik met zijn vrouw per auto naar Sittard gegaan en zo verder per trein naar Vught gereisd. Voor Benedik vertrok ging hij een droevig afscheid nemen van zijn burens met de mededeling "We zullen ons nooit meer zien", die zelfde morgen is Jos Wolf ook vertrokken in alle stilte.

Donderdag 8 april werd 's avonds tegen half twaalf per sirene een teken gegeven alsof er luchtgevaar was. Veel vliegmachines vanuit Engeland zijn toen overgekomen, hier en daar had een luchtgevecht plaats. Zo werden in Klein Haasdal twee boerderijen getroffen en een in Puth en in Grevenbicht was ook een bom gevallen. Diezelfde avond hebben ze ook het station van Venlo gebombardeerd. Maar de vliegmachines die hier voorbij kwamen hadden hun bommen uitgeworpen op Essen. Tegen twaalf uur werd hier weer het sein veilig gegeven zodat wij nu weer van onze nachtrust gebruik maken. Op zaterdag 10 april wordt bekend gemaakt dat wij allemaal een paasei krijgen, per persoon, beneden de twintig jaar krijgen er twee. De hongersnood wordt nu nog groter, want boter en kaas zijn niet meer te krijgen op de bonnen, er zijn al mensen genoeg die al een maand geen boter hebben gehad, en kaas is een zeldzaamheid.

Onder grote belangstelling en blijdschap keerde dokter Gabriël Beckers op maandag 19 april 1943 terug als gijzelaar. Tegen zeven uur 's avonds kreeg hij het bericht dat hij naar huis kon gaan en tegen elf uur kwam hij in Sittard aan, waar hij met zijn eigen auto werd afgehaald. De volgende dag werden door veel klanten bloemen gebracht. Maar onze tweede Beeker gijzelaar, advocaat Vincent Pijls, zit nog altijd in Sint Michielsgestel.

Op vrijdag 23 april wordt in de melkfabriek één pond boter per gezin uitgereikt. Van alle kanten kwamen liefhebbers opdagen voor een pakje boter. Ja, zelfs uit Maastricht waren er liefhebbers. Tegen elf uur was het zo'n gedrang dat de politie met de gummistok te keer ging. In de namiddag was het nog altijd even druk en toen het gedrang van de mensen toen weer zo hevig werd, meende veldwachter Boonen de mensen tot kalmte te krijgen door de slang van de waterleiding met stromend water op de mensen te houden. Ja, deze consternatie

werd nog op veel omliggende plaatsen besproken, hoe de boterverkoop in Beek plaats had!

Op donderdag 29 april werd per bulletin en op vrijdag 30 april in de courant bekend gemaakt, dat zij die zich op 10 mei 1940 als militair in vaste dienst waren, zich weer in Duitsland in krijgsgevangenschap moesten begeven. En wat was nu het gevolg van deze oproep? Dat in de provincies Limburg, Noord-Holland, Gelderland en Overijssel algemene staking uitbrak (behalve het Spoor en de P.T.T., die staakten niet). Zaterdag 1 mei was algemene staking door het hele land. De mijnwerkers waren de eerste die met de staking begonnen waren. Het heeft wel maar drie dagen geduurd. Zelfs de winkeliers en de melkverwerkers waren in staking, maar vrijdagmiddag kregen deze twee laatste de mededeling, dat zij hun klanten weer moesten bedienen als voorheen. Maar de rest was nog in staking. Per radio werd vrijdagmiddag bekend gemaakt, dat om acht uur 's avonds allen van straat afmoesten en dat door de politie streng werd opgetreden. Precies de Duitsers en de NSB-ers gingen nog naar de mijn werken. Heel Limburg-Zuid zat nu wel zonder gas doordat de cokesfabriek stil lag en de waterleiding had haar stromend water ook al lang zo vloeiend niet meer als anders.

Zaterdagavond werd per bulletin en per omroep bekend gemaakt dat alle mijnwerkers moesten gaan werken, anders zouden er bloedige gevolgen plaatshebben. Maar hieraan stoorden zich niet veel mijnwerkers, zaterdagnamiddag waren de opzichters en beambten van de mijnen opgeroepen hun werk weer te hervatten anders de kogel. Ze gaven gehoor aan de oproep en hervatten hun werk. Zaterdagnamiddag werden nog verschillende voormannen van de Cokesfabriek per auto naar het werk gehaald. Dit zelfde gebeurde ook nog zondag. Voor maandag werden ook de ondergrondse arbeiders opgeroepen hun werk weer te hervatten, maar hieraan werd niet veel gehoor gegeven. In de namiddag trokken de Duitsers erop uit met een vrachtauto om de stakende ondergrondse mijnwerkers op te halen. Zo werden er in Beek 22 personen opgepikt. Zij die er tussen uit waren gegaan werd de mededeling gegeven dat zij als zij zich niet binnen een half uur moesten melden op het politiebureau zij de kogel zouden krijgen. Maandagavond 3 mei werden zestien personen hiervan losgelaten en naar huis gestuurd. Vier personen werden nog vastgehouden waarover het doodsvonnis werd uitgesproken, maar op dinsdag 4 mei in de namiddag weer werd ingetrokken. Maar toch moesten ze een zware straf ondergaan. Dit waren de volgende vier Beeker slachtoffers, Chretien Peters van de Bourgogne, Harrie Lemmens uit de Kampstraat, Winand Meiers uit de Heirstraat en Alfons Kusters uit Geverik. Alle vier in de leeftijd tussen 20 en 25 jaar.

Woensdag 5 mei werd per courant bekend gemaakt, dat alle studenten Hogescholen of Universiteiten zich op donderdag 6 mei moesten melden in Maastricht en gelijktijdig daar bleven. Het waren de volgende Beeker studenten: Imkamp, Mart America en Alberti. Woensdag 5 mei werd ook bekend gemaakt dat wij 's avonds een uur langer op straat mochten verblijven, nu tot 9 uur. De staking is nu weer in zoverre afgelopen, alles is weer aan het werk.

Wij moeten nu met boterbonnen in plaats van twaalf nu vierentwintig dagen toekomen en krijgen veertien dagen geen vlees. Dit is pas een begin.

Op zaterdag 8 mei wordt per courant bekend gemaakt dat alle mannen van 18 tot 25 jaar zich moeten melden voor de arbeidsdienst op het arbeidsbureau.

De staking welke op donderdag 23 april 1943 heeft plaats gehad heeft tot gevolg gehad dat er zeventien personen ter dood veroordeeld worden en welke met de kogel is voltrokken en waaronder de volgende Limburgse die hiervan slachtoffer waren: Mart Bouwman te Roermond, Leo Ruyters te Heer, Jan Boogerd te Roermond, Leo Brouwen te Heer, Mienardus Tempelaars te Heerlerheide, Renier Savelberg te Heerlerheide en Lei Toissaint te Amstenrade.

Door deze laffe daad die de mof heeft uitgehaald is de haat en nijd nu nog veel groter en degene die anders nog met hen waren zijn nu met dit geval ook nog meestal tegen hen.

Op vrijdag 14 mei 1943 wordt per courant bekend gemaakt dat allen hun radio ontvanger moeten inleveren, behalve de Duitsers, de familie van Nederlanders die als vrijwilliger in het Duitse leger dienen en de NSB'ers.

Op woensdag 12 mei werd Toon van Dijk uit de Beekstraat alhier bij de avond ingepikt omdat hij na 9 uur op straat was. Hij heeft 8 dagen in Vught bij Den Bosch doorgebracht waar hij op donderdag 20 mei 1943 weer werd vrijgelaten, nadat hem het haar helemaal afgeknipt was. Op donderdag 20 mei zijn ook de vier Beekenaren welke voor de staking werden vastgehouden naar Vught bij Den Bosch opgebracht.

Op zondag 16 mei werd in alle RK kerken in Nederland een brief voorgelezen als verzet tegen tegenwoordige regering en de NSB'ers, daar vooral nu weer personen werden weggevoerd naar Duitsland. Er mag nergens een processie worden gehouden.

Op zaterdag 15 mei wordt de straf voor groot en klein ingetrokken en nu mogen wij weer allen tot 11.00 uur 's avonds op straat. Op donderdag 20 mei wordt de heer M. benoemd als boerenleider voor Beek en omgeving.

Van vrijdag 28 mei tot maandag 21 juni heeft de inlevering plaats van de radio's. Dit gaat alfabetisch volgens de straatnamen. In de nacht van 29 mei van zaterdag op zondag heeft hier in Beek en omgeving weer luchtalarm plaatsgevonden, maar hier is niets bijzonders gebeurd. Wel hebben de Engelsen 1,5 uur doorgetrokken met hun vliegtuigen richting Duitsland, waarbij zij van die ronde ballen uitgooiden van 1.000 kg. In de afgelopen week hebben Engelse vliegtuigen bijna iedere nacht een overtocht gemaakt naar Duitsland. Zo hebben ze deze week Köln, Essen, Düsseldorf en Duisburg gebombardeerd.

Vrijdag 28 mei zijn de eerste groep van Hollandse krijgsgevangenen van de afdeling Grenadiers en Jagers teruggevoerd naar Duitsland. Op woensdag 2 juni volgt ook de infanterie.

Het is nu een zeer beroerde tijd, de nood en armoede wordt met de dag groter. Behalve in de zwarthandel of geheime commercie daar is nog alles goed tegen woekerprijzen te krijgen. We zullen hier enige laten zien per 1 juli 1943: 1 kg. koffiebonen f140,00, 1 brood van 2/3 kg f2,50/f3,50, 1 liter melk f0,20, 1 ons tabak f7,00, 1 pakje sigaretten van 20 stuks f7,50, 1 rookbon f5,00, 1 suikerbon f8,00-f10,00, 1 snoepbon f0,50, 1 boterbon f10,00, 1 bon voor rijwielband f20,00, 1 kolenbon f2,50, 1 broodbon f0,25, 1 vleesbon f0,50, 1 kaasbon f0,20, 1 rijstbon f0,50, 1 textielpunt f0,20, 1 schoenenbon f25,00, 1 kg. rogge f1,00, 1 kg. tarwe f1,50, 1 schaap f300,00, 1 geit f500,00, 1 biggetje vier weken f80,00, 1 lam van twee weken f30,00, 1 geitlam van twee weken f40,00, 1 konijn van vier weken f1,50, 1 vet konijn f30,00, 1 kip f10,00, 1 ei f0,75, 1 rijwielband buiten f100,00, 1 kostuum f200,00, 1 ketel van twee liter f6,00, 1 paar schoenveters f0,35.

Dan zijn er nog veel bovenstaande artikelen, die geruild worden voor wat anders. Verder wordt nog veel Belgische tabak hier naar toe gesmokkeld voor rogge of brood.

Vrijdag 11 juni werd om een uur luchtalarm gegeven, daar er Engelse vliegtuigen in aantocht waren. Deze overtocht duurde tot half drie, hier in de buurt is niets gebeurd en zijn allen overtrokken naar Duitsland. Op zaterdag 12 juni hebben de vier stakende mijnwerkers van Beek, die nu in gevangenschap zitten te Vught, hun eerste brief naar huis kunnen schrijven en deden vooral de mededeling om hun wat te sturen van etenswaar en rookartikelen welke zij vanaf deze dag mochten ontvangen. In de namiddag werd door de mijnpolitie aan deze betrokken familieleden medegedeeld dat het Duitse gerechtshof hun een gevangenisstraf had opgelegd van 15 jaar.

Op 4 juli werden in ons land ruim 30 dokters in gijzeling genomen wegens een gezamenlijk schrijven tot de rijkscommissaris. Na acht dagen werden de meeste weer vrijgelaten. Uit de buurt waren het Dr. Dols en Van Erp uit Geleen. De meeste dokters waren gevlucht totdat weer alles rustig was.

Op vrijdag 13 augustus zijn overdag een hele grote partij wel duizend stuks Engelse vliegtuigen overgekomen richting Duitsland, waar zij hun bommen uitgooiden en weer huiswaarts keerden.

Op dinsdag 17 augustus zijn overdag weer twee maal grote groepen Engelse en Amerikaanse vliegtuigen overgekomen richting Duitsland. Om drie uur en half zes in de namiddag ging hier in Beek en de omgeving luchtalarm, daar er hier in de lucht een gevecht plaats had met Engelse en Duitse jagers. Vijf Duitse en een Engels jager werden afgeschoten. Vier Engelse piloten zijn hier in de omtrek met een parachute neergekomen. Twee in Houthem en in Geulle en een Canadese vliegenier van 24 jaar in Ulestraten. Deze was in de lucht aangeschoten en had zijn rechter enkelvoet gespleten en kon zodoende niet meer lopen. Allen werden aan de Duitse militairen overgegeven. Deze namiddag leverde vooral veel angst op daar met dit luchtgevecht het erg onveilig was, want overal suisten de patronen door de lucht, in Maastricht zijn een tweetal personen getroffen maar niet levensgevaarlijk.

In de nacht van maandag 23 augustus omstreeks half een tot twee uur zijn Engelse vliegtuigen overgekomen met grote groepen volgens het geluid wat zij maakten, tegen een uur ging de sirene af, luchtalarm, welk tegen kwart voor twee weer veilig gaf. Het signaal veilig was nog geen tien minuten gegeven toen in Geverik tussen de kapel en Kelmond vijf lichtbommen vielen, drie in een boomgaard en twee op de weg, waarvan er een 's morgens om zes uur ontplofte. De andere hebben ze na enkele dagen onschadelijk gemaakt. Hier was geen noemenswaardige schade aangericht alleen in de buurt was glasschade. Op dinsdagmorgen 31 augustus van half drie tot vier uur hebben grote groepen Engelse vliegtuigen een overtocht gemaakt naar Duitsland, allen zijn hier over gegaan zonder wat uit te gooien. Wel was het een zwaar geronk zodat er nog veel mensen in angst zaten.

Op donderdag 14 oktober 1943 tegen twee uur in de middag komen grote troepen Engelse en Amerikaanse vliegtuigen over richting Duitsland. In België werd een viermotorig Amerikaanse bommenwerper aangeschoten, welke hier in Beek neerkwam en in alle stukken was verbrijzeld. Twee piloten kon men met parachute zien afdalen, een kwam neer achter de marechaussee kazerne en de ander in de boomgaard van boer Theewissen op de Prins Mauritslaan. Dadelijk was er luchtalarm en een hevig luchtgevecht tussen Duitse jagers en de Amerikaanse en Engelse bommenwerpers. Het neergestorte Amerikaanse

vliegtuig welk hier is neergestort lag verbrijzeld van op de Rijksweg tot achter dokter Beckers in het veld. Vooral in de boomgaarden van dokter Beckers zijn veel stukken neergekomen. De cabine met twee motoren zijn neergekomen in de boomgaard van de weduwe Wouters-Schols nabij de Oude Pastorie. Hier lagen nog drie piloten in die verbrand waren. Een twaalf tal bommen zijn gevallen en de hoofdzaak is dat net als op de Rijksweg niet zijn ontploft. Op de boerderij van Giel Stassen op de Rijksweg is een bom vijfhonderd kilo door het dak het plafond in de keuken, door de tafel en zomaar door het kelderplafond, in de kelder gevallen en niet ontploft. In de kelder zaten vijftien personen die hier een schuilplaats zochten. Deze kwamen allen met de schrik vrij. Anders is geen schade aan huizen of iets anders aangericht. Alle huizen in de buurt van boerderij Stassen moesten nu ontruimd worden daar er nog meer bommen in de buurt lagen en de Rijksweg was voor alle verkeer afgesloten van de Nieuwstraat tot in Neerbeek aan de Aardboom. Het verkeer moet nu over Neerbeek. Zaterdagmiddag 16 oktober zijn de drie verongelukt piloten ingekist en in Venlo ter aarde gesteld. De weg waar het vliegmaschine lag is dag en nacht door de politie afgezet. Bijna alle roerende goederen zijn uit het vliegmachines gestolen door de burgers.

Op maandag 18 oktober (Beeker kermis maandag) is in de namiddag van drie uur tot half vier weer luchtalarm geweest, daar weer een grote partij vliegmachines overkwamen richting Duitsland en hetzelfde gebeurde op woensdag 20 oktober ook in de namiddag.

Op vrijdag 22 oktober is 's avonds van acht tot negen uur luchtalarm geweest, toen hebben de Engelsen en Amerikanen ruim twee uur hun tocht door de lucht voortgezet per vliegmaschine waarna de Duitsers de dag erna wel openlijk bekenden dat ze hun er goed tussen gehad hadden.

In het tijdvak van 16 tot 30 oktober hebben wij geen suiker gekregen en hebben wij het dus veertien dagen zonder suiker moeten doen en dat was nu voor velen een tegenvaller.

Op woensdag 3 november van kwart over zeven tot negen uur 's avonds was luchtalarm wegens grote overtocht van Amerikaanse en Engelse vliegtuigen richting Duitsland. In Born en Nuth zijn vliegmachines neergekomen. Op zondag 7 november waren de vliegmachines al vroeg in aantocht. Tegen elf uur in de voormiddag kwamen er grote massa's Engelse vliegmachines terug van Duitsland en hier boven Beek was spoedig een luchtgevecht met Duitse jagers en zeer spoedig ging het luchtalarm. Daar de hoogmis nog niet uit was, vluchtten de mensen uit de kerk en zochten overal schuilgelegenheid. In Kerensheide was het weer erg aan toegegaan. In de buurt van de boerderij van Jean Hennekens vielen 34 bommen welke meestal niet zijn afgegaan. Wel waren

er twee slachtoffers te betreuren de achttienjarige mejuffrouw Schreurs en de veertien jarige jongen van Biesman. Mejuffrouw Koevoet werd zwaargewond en in de hele buurt zijn de ruiten stuk en lichte schade aan huizen.

Met ingang van 15 november werd de heer A. Regout benoemd tot burgemeester van Beek. Hij was voorheen burgemeester van Maasbree en NSB'er. Op woensdag 17 november werd hij geïnstalleerd als burgemeester dit werd stil weggedaan, alleen de NSB'ers van Beek waren hierbij uitgenodigd. Op het einde van november 1943 wordt bekend gemaakt dat alle Nederlandse inwoners voor Kerstmis een extra rantsoen kregen van een ons suikergoed, een pond siroop en 280 gram olie.

Over de oorlog hoort men momenteel niet veel nieuws. Wel de Nederlanders die met verlof komen die in Duitsland te werk zijn gesteld, hebben niet veel lust om nog terug te gaan naar Duitsland en gaan nu meestal onderduiker spelen.

Op donderdag 22 december zijn weer veel gijzelaars vrijgelaten ook de laatste Beekse gijzelaar Mr. Victor Pijls advocaat te Beek is nu in vrijheid gesteld na een verblijf van anderhalf jaar als gijzelaar.

Op donderdag 16 december werd door de burgemeester de gemeentekantonniers ontslagen, daar zij niet voor de Winterhulp wilden collecteren. De dag daarna liet hij hun weer roepen en moesten zij hun oud werk weer hervatten.

1944: Het laatste oorlogsjaar

Op 6 januari 1944 wordt bekend gemaakt dat op vrijdag 28 januari 1944 door iedere bezitter van en weiland of boomgaard, welk met draad zijn afgemaakt, per ha 10 meter puntdraad of 15 meter gladde draad moet inleveren.

Op maandag 24 januari wordt overal de telefoon afgesloten behalve op het gemeentehuis, politie, artsen, ziekenhuizen en bureaus van voedselvoorziening en distributiekantoren. Dit zou gedaan zijn met het oog voor het waarschuwen van huiszoekingen en opsporen van onderduikers. Nu in de maand januari zijn ze op alle gemeentehuizen begonnen met het klaarmaken van nieuwe stamkaarten en het gemeentehuis is nu de gehele dag gesloten en men moet vooraf zeggen waar men moet zijn voordat men in het gemeentehuis binnen komt.

Daar de Engelse en Amerikaanse troepen geland zijn in de buurt van Rome, vreest men hier overal voor invasie en dat de Engelse op een goede morgen hier zouden zijn.

Op maandag 14 februari zijn ze begonnen met de uitreiking van de nieuwe stamkaarten, 20-21-22 februari is carnaval geweest. Een Vastenavond die zolang als wij weten zo stil en kalm is verlopen, want Vastenavond zondag 20 februari hebben de mijnwerkers nog allen moeten werken. Na vier uur in de namiddag zag men groepjes kinderen die verkleed waren door de straten trekken en dit was de hele carnaval en voor de liefhebbers was er geen borrel te krijgen en geen sigaar om te roken en zodoende is onze Vastenavond van 1944 zeer nuchter verlopen.

Op zondag 29 januari 1944 werd door de burgemeester een besluit afgekondigd dat alle jongens en meisjes beneden de achttien jaar om zeven uur 's avonds van de straat moesten zijn en door de politie werd streng de hand hier aangehouden.

Op dinsdag 22 februari 1944 is in de middaguren Nijmegen, Arnhem en Enschede zwaar gebombardeerd, vooral de stations zijn zwaar getroffen evenals de bewoners want in Nijmegen alleen waren 500 slachtoffers.

Op 21 februari werd het rantsoen melk en boter verminderd. In de maand februari werd twee maal een bon geldig gesteld voor 500 gram sinaasappelen beschikbaar gesteld voor kinderen beneden de 14 jaar. De kinderen krijgen nu geen cacao en nu is er een soort karameldrank in poedervorm beschikbaar gesteld voor hen. Donderdag 24 en vrijdag 25 februari is hier ook alweer luchtalarm geweest. Per 15 februari wordt bekend gemaakt dat in het eerste half jaar van 1944 per kip 25 eieren moeten ingeleverd worden.

Op dinsdag 7 maart 1944 krijgt de familie M. uit Neerbeek te horen dat hun zoon is gesneuveld (of geïnterneerd en doodgeschoten).

De laatste veertien dagen zijn dag en nacht Engelse en Amerikaanse bommenwerpers overgekomen richting Duitsland waar zij hun bommen uitgooien. Het schijnt dat het in Duitsland toch erg begint te worden, want ze bekennen zelf dat de vliegmachines veel vernielen. Op donderdag 23 maart is in Nederland de Landwacht in dienst gekomen en zullen dienst doen als politie. Op vrijdag 24 maart hebben ze in Geleen razzia gehouden op onderduikers en een veertigtal onderduikers werden opgepikt en tevens nog een tiental burgers welke hun werkzaamheden om de onderduikers op zich hadden genomen. Zoals kapelaan Lankhor van Geleen en Deckers van Lindenheuvel. Deze twee zouden de hoofdmannen zijn geweest van deze onderneming welke eigenlijk in iedere gemeente is ingesteld.

In de maand april van 1945 zijn geen merkwaardige dingen voorgevallen, alleen dat dag en nacht Engelse en Amerikaanse vliegmachines overkwamen. De

mensen worden nu wel zenuwachtig over het schrijven in de couranten van de invasie die komen zal. Van 1 tot 10 mei hebben Engelse en Amerikaanse vliegtuigen zeer veel spoorpunten in België en Frankrijk gebombardeerd en stuk gegooid. Nu gaan de mensen zeker geloven dat de Engelsman overkomt. Velen hebben al een weddenschap gehouden dat hij voor 15 of voor 1 juni 1944 zou komen. Afwachten nu maar.

In de maand mei wordt ons per persoon een kilo suiker extra gegeven, welke ons dan weer in september of oktober wordt afgehouden.

De laatste tijd hebben Engelse en Amerikaanse vliegtuigen ook ons land overdag veel bezoek gebracht. Zo kwam op zaterdag 20 mei omstreeks 11 uur in voormiddag een grote groep over, zodat dadelijk luchtalarm was. In de lucht te Neerbeek is toen een grote vliegtuig neergekomen en 's nachts hetzelfde 'tousjour' overtrekken. Zo hebben we de nacht van zondag 21 mei weer enige angstige ogenblikken uitgestaan. Tegen een uur in de nacht ging de sirene en men hoorde overal bommen vallen, zonder dat men vooraf veel lawaai van vliegtuigen had gehoord. In Neerbeek in de weide van de familie Clerx was een bom neergekomen en had vier koeien gedood. In het veld tussen Beek en Genhout bij de lagen overal brandbommen uitgestrooid, welke daar niet veel schade hebben aangericht. In Born was er een grote bom gevallen en had aan huizen veel schade aangericht.

Op maandag 22 mei 1944 was er omstreeks drie uur in de namiddag een luchtgevecht. Engelse vliegtuigen hadden in Susteren een trein gebombardeerd, waarbij zes doden waren en in Meerssen is diezelfde namiddag een huis gebombardeerd met twee doden. De laatste dagen hebben ze veel locomotieven van de treinen gebombardeerd.

Donderdag 25 mei in de vroege morgen om negen uur was er hier in Beek een luchtalarm en tegen tien uur nog een en 's nachts ook tweemaal luchtalarm, maar alleen voor grote groepen vliegtuigen die voorbij trokken. In de nacht van 27 mei hadden we om half drie nog luchtalarm, waarbij grote groepen vliegtuigen overkwamen na eerst België weer te hebben gebombardeerd.

De lang verwachte invasie is eindelijk gekomen en zo zijn er in de vroege morgen van 6 juni 1944 omstreeks zes uur in de morgen Engelsen en Amerikaanse troepen geland in het noorden van Frankrijk in de provincie Normandië het schiereiland Cherbourg (een havenplaats). Nu hebben alle mensen weer moed en vertrouwen, dat de oorlog nu gauw zal zijn afgelopen.

Op vrijdag 16 juni maakt de Duitser in de courant bekend dat hij van zijn nieuw wapen gebruik heeft gemaakt en dat zijn vliegtuigen zonder piloot of

bemanning die boven Engeland hun bommen zullen uitgooien en dan weer zullen terugkeren.

Op maandag 19 juni krijgen alle mannen van Beek van 18 tot 50 jaar een bericht dat ze dinsdag 20 juni op de Rijksweg loopgraven moeten gaan maken, uitgezonderd de mijnwerkers, post- en spoorpersoneel en de Duitsers of degene die in Duitsland werken behoeven niet te gaan. Maar de rest, rijk of arm, boer of burger allen moet mee gaan graven. 78 Mannen van Beek hadden hieraan geen gehoor gegeven en moesten acht dagen later zich melden bij de politie met de rede waarom ze niet waren gekomen na de oproep.

Op vrijdag 30 juni heeft in het naburige Elsloo de gemeenteontvanger dhr. Leo Driessen en de ambtenaar van de burgerlijke stand J. Odekerken de vlucht genomen en ondergedoken, daar het bekend was geworden, dat ze persoonsbewijzen hadden verstrekt aan onderduikers.

Dinsdag 18 juli werd op de Duitse Rijksdag een aanslag gepleegd op de Führer door een generaal, waarbij Hitler lichtgewond raakte volgens het Duitse persbureau. Een dag later zei de Führer dat de voorzienigheid toch nog met hem was.

Donderdag 20 juli wordt per courant bekend gemaakt, dat wij vanaf dinsdag 25 juli om tien uur niet meer op straat mochten komen. Anders konden wij tot elf uur op straat verblijven, maar vanaf dinsdag maar tot tien uur. Donderdag 27 juli hebben zich 120 personen van Beek moeten melden op het arbeidsbureau om te werk gesteld te worden in Valkenburg in de mergelgroeven. De lijst voornamelijk notabelen van Beek, was opgemaakt door de burgemeester Regout en de NSB'ers van Beek. Hiervan werden er voorlopig tien personen te werk gesteld, voornamelijk vaklieden zoals metselaars en timmerlieden. Zo zijn er naderhand nog meer mensen opgeroepen om in Valkenburg te gaan werken.

Tegen half augustus wordt bekend gemaakt, dat de boeren, die dadelijk hun nieuwe oogst uitdorsen en direct leveren, f2,50 per 100kg rogge of tarwe extra krijgen uitgekeerd. Vooral de grote boeren maken hier dadelijk gebruik van en denken niet na dat ze hierdoor de moffen steunen. Als zij maar de centen hebben.

Op het laatst van augustus begint de oorlog kritiek te worden en de Engelsen en Amerikanen schieten goed vooruit in België. Bij het begin van september merken wij dat ook zelf, want van zondag 3 september tot woensdag 6 september zien wij die vier dagen veel auto's met Duitse soldaten terugkeren of reeds gevlucht zijn uit België. Dus ze zitten al flink achter de moffen heen en ze vluchten zo hard als ze kunnen.

De NSB'ers begint het ook al warm onder de voeten te worden en krijgen het al benauwd, daarom heeft Flup met zijn kornuiten besloten zich klaar te maken voor de afreis naar het grote vaderland en zij vonden het daarom maar al veilig dat de vrouwen en kinderen van de NSB'ers op dinsdag 5 september de vlucht al namen om zodoende ons land te verlaten als landverraders. Flup met zijn knechten maar beter gevonden dat zij zich gezamenlijk gehuisvest hebben in de villa van Flup. Zodra onraad was voor hen, dat ze dan dadelijk startklaar waren. Zij voelden zich al niet erg op hun gemak, want ze waren gewapend met een paar handgranaten welke ze in hun zakken hadden gestoken. Het regiem Flup was nu als volgt: Flup als hoofdman van de bende en burgemeester, zijn twee raadsheren. M. bakker, C. mijnwerker (beide wethouders van Beek gedurende het natiebeheer 1940-1943), verder H., leider arbeidsfront, J. als propagandist van de beweging, N. uit de Kloostersteeg als medeoprichter van de partij in Beek en de handlanger H..

Dat het Duitse leger begint te verslappen kon men merken op woensdag 6 september daar men bijna geen Duitse wagens meer ziet rijden, wel met de fiets of te voet. De fietsers allemaal met een Belgisch vel, welk zij in België bij de mensen hebben gestolen. Voor het stelen staan de moffen reeds lang bekend. Stelen als de raven.

Vrijdag 8 september 1944 is voor veel Beekenaren een angstige dag geweest, welke ze allicht niet gauw zullen vergeten. Die dag was er sprake van dat de Duitsers de mijn Maurits in de lucht zouden laten vliegen.

Tegen twee uur 's middags hadden de moffen nog acht stuks mooie radiotoestellen weggehaald uit het Patronaat en tegen vier uur in de namiddag verscheen er een jonge Duitse officier met de mededeling dat ze allemaal de radio's konden terug halen en dat de burgemeester toestemde. Burgemeester Flup werd onmiddellijk opgespeurd en in NSB uniform verscheen hij in het Patronaat, waar de Duitse officier hem mededeelde dat hij kwam in opdracht van gevormachte de heer Schmidt en dat zij het verstandig vonden als ze de mensen de radio's maar weer teruggaven, want als de mijn Maurits de lucht in ging bleven toch alle toestellen eraan. De burgemeester bedacht zich eens en zei: "Nou geef maar op geef maar terug". Vanuit de troep belanghebbende die met grote ogen en oren de beslissing van Flup stonden af te wachten riep een toeschouwer: "Leve Flup, hoera, dank u".

Deze nieuwe tijding was dadelijk bekend door de hele gemeente. Als een lopend vuurtje en de eigenaren moesten allen twee aan twee op een rij gaan staan en toen de eerste radio weer in de vrije lucht kwam ging er een hoera op. Een twaalfstal personen moesten teleurgesteld worden daar hun radio niet meer

aanwezig was en deze door de moffen was gekaapt, gestolen. Wie had gedacht dat dit de laatste daad zou zijn die Flup zou uithalen? Want op de vroege morgen van zaterdag 9 september was al dadelijk bekend dat Flup met zijn kornuiten de benen hadden genomen en ik denk wel voor goed Beek hebben verlaten. Voor heel de bevolking wordt het nu ook beroerder en krijgen daarom enige spannende dagen, want toen wij zondagmorgen 10 september naar de kerk gingen hing in iedere straat en bij de kerk plakaten met de mededeling dat alle mannen van 17 tot 55 jaar in Meerssen loopgraven moesten gaan maken. Niemand ging en alle mannen van Beek waren ondergedoken en vonden het raadzaam nu dat bekend was maar vandaag niet naar de kerk te gaan. Hier tegen had de geestelijkheid dan ook geen bezwaar. Daar vandaag niemand aan het werk was gegaan hadden de Duitsers in de namiddag in Geverik razzia gehouden en daar een tiental personen opgepikt en naar Meerssen gebracht om daar loopgraven te gaan maken. Er waren 200 ondergedoken in Beek en hoe denkt u waar? Op het kerkhof in het lijkenhuisje, in de stroopfabriek van Visschers, op het voetbalterrein in de Kamp, in de bossen en velden. Op maandag 11 september was nog alles ondergedoken en men zag niemand op straat als wat ouden van dagen, kinderen en vrouwen. Want die hadden ze toch nog niet nodig voorlopig. De moffen begonnen erg brutaal te worden, want de fietsers op de straat werden aangehouden en ze zeiden: "Sie müssen das Fahrrad abgeben, dass müssen wir haben". Zelfs bij de mensen in de huizen en stallen gingen ze fietsen zoeken en namen ook alles mee wat van hun gading was. Tegen het vallen van de avond kwamen de onderduikers van deze dag langzaam en voorzichtig aansluipen en kijken of het op straat veilig was om de nachtrust maar weer in hun huis door te brengen, maar de meeste onderduikers vonden het raadzamer hun nachtrust elders door te brengen, waar zij ondergedoken waren. Ze hadden vooraf al eten en een wollen deken meegenomen om zodoende onder de ogen van de moffen uit te blijven want die loerden op hen. Maandag 11 september is nog alles ondergedoken en de mensen beginnen nu al te klagen, als dat maar niet lang hoeft te duren. Dinsdag 12 september vernemen wij van de Oranje zender uit Engeland de Limburgse grens bij Eijsden door Engelse troepen gepasseerd zijn. Dit is dus de eerste Limburgse plaats die bevrijd is.

Vol moed en vertrouwen leven wij nu verder in de spoedige hoop dat wij allen gauw bevrijd zijn en denken nu nog eens wat ons de Belgische zender ruim vier jaar mededeelde en toch zullen wij ze krijgen zonder te poffen die moffen, die moffen, die moffen.

Op woensdag 13 september was dag en nacht zwaar geschut, zodat velen een verblijf in schuilkelders opzochten en men hoorde nu reeds ook al, dat het schieten dichterbij kwam en menig persoon heeft nu enige bange dagen moeten doorstaan. Wij dachten dat wij allemaal eraan bleven, vooral nu we al granaten

hoorden neerkomen in de buurt. Van radio Oranje vernamen wij dat Eijzen en Maastricht waren bevrijd en dat burgemeester Michiels van Kessenich nu zijn ambt als burgervader van Maastricht weer had opgenomen, waarbij hij per radiocentrale een proclamatie hield tot zijn Maastrichtse bevolking. Overal in de stad zag men de Hollandse driekleur rood-wit-blauw wapperen. Diezelfde dag en de dagen erna werden de NSB'ers van Maastricht opgehaald en te voet moesten zij door de Maastrichtse straten naar het politiebureau, met de handen omhoog en bewaakt door O.D.'ers en politie. De een en andere NSB-er liep onder weg wel een blauwe plek op of een schram in zijn gelaat op door de toeschouwers, maar voor de rest kwamen ze er nog wel goed vanaf. Onder de vurige NSB-ers van Maastricht die opgehaald werden bevond zich ook H. V., directeur van Zuid-Limburgse Waterleiding Maatschappij te Maastricht, die zich gedurende de oorlog met volle inspanning zich verleende naar het natie en Hitlerrijk. De vrouwen van de NSB'ers die in Maastricht werden opgepikt kregen thuis hun haren helemaal afgeknipt en moesten zo met een kaal hoofd mee door de straten van Maastricht naar het politiebureau. Vanzelfsprekend trok een en ander veel belangstelling in Maastricht als hoofdstad van onze provincie. Er werd een flinke opruiming gehouden. De hoofdredacteur van de Limburg Koerier in Maastricht met zijn NSB-consorten, de hoofdredacteur Hugo van der Broek had enige dagen daarvoor de benen genomen en was nog gevlucht waarvoor veel Maastrichtenaren en ook veel andere personen spijt van hadden. Het was een voormalige Belgische activist uit de oorlog 1914-1918, uit België gevlucht naar Nederland en de laatste tijd hoofdredacteur van de Limburger Koerier bijgenaamd de leugenaar. Dit was de man die met hart en ziel voor het nazievolk was en welk hij liet blijken in de dagelijkse berichten in de courant. Vanaf 13 september 1944 werd de Limburger Koerier verboden door de Amerikaanse autoriteiten, maar acht dagen daarna komt in Maastricht weer een nieuwe courant uit van dezelfde drukkerij, die heet nu niet meer Limburger Koerier maar Veritas en als hoofdredacteur de heer Goldschmit. Het voormalige personeel welk NSB-er was is nu allemaal ontslagen en mogen nu niet meer werkzaam zijn bij Veritas.

Maar de stad Maastricht met haar bevolking is blij dat zij er zo goed vanaf is gekomen. En vooral omdat de laatste dagen door de moffen geen schade of vernieling is aangebracht in Maastricht. Alleen dat de bruggen vernield zijn en het station veel geleden heeft.

Donderdag 14 september is voor Beek een zware dag, zwaar geschut en veel granaten komen hier neer. Zo is tegen de middag en granaat neergekomen op het huis van P. Hamers, Adsteeg (Bergstraat). P. Hamers en zijn vrouw zijn zwaar gewond en de twee kinderen lichtgewond. De heer P. Hamers 40 jaar vader van tien kinderen heeft zijn linker arm moeten missen en van zijn rechterhand de pink. Dezelfde middag is een granaat gevallen in de Smedestraat

voor het huis van J. van Achten. Dit huis heeft inwendig veel schade opgelopen zodat het onbewoonbaar was. Madame Achten en haar dochtertje Els waren lichtgewond, de aan de overzijde gelegen smidse van de heer Huynen heeft ook veel schade geleden. Op verschillende plaatsen, boomgaarden en bouwlanden zijn ook nog granaten gevallen welke daar niet veel schade hebben aangericht.

De Duitsers nemen de vlucht meestal via Sittard of Munstergeleen waar ze dan gauw over de grens zijn en ze nemen nog mee wat ze maar pakken kunnen, zoals paarden, wagens, koeien, varkens, fietsen, vlees, eieren enz. Zaterdag 16 september 1944. Deze dag kenmerkt zich al vroeg in de ochtend door veel vliegmachines die met mitrailleurvuur de moffen proberen te verjagen. Men hoort ook het zware geschut van de kanonnen dichterbij komen. Men ziet bijna niemand op straat, alles zit in de schuilkelders. Wel merkt men dat de moffen snel de vlucht nemen met hun hebben en houden. Ja die stakkers zien er zo vermoeid en verwilderd uit en weten nu ook dat wat achter op hun hielen zit, wat zij niet hadden verwacht: de Amerikanen.

Beek bevrijd

Zondag 17 september 1944 een onvergetelijke dag voor Beek. De hele dag weer veel Amerikaans vliegmachines en maar vluchtende Duitsers. Veel en zwaar geschut want niemand durft op straat te komen. Dit is de laatste dag dat de moffen hier de baas zijn en de laatste dag van het nazieregiem. De laatste dag dat zij ons hier onder de druk en knoet hebben. Tegen vier uur in de namiddag wordt het mitrailleurvuur zo hevig dat men dacht nergens meer een veilige plaats te vinden. Tegen zes uur in de namiddag vertrokken de laatste Duitsers.

Op zondag 17 september om half zeven in de namiddag, Beek bevrijd. Het was tegen zes uur in de namiddag toen de eerste Amerikaans tanks op Beeker grondgebied hun eerste trede deden en wel in de Hoogkuil (Rijksweg Zuid). Van daar uit gingen ze door het veld in noordwestelijke richting over de Kakeberg door het Heideveld en kwamen zo Beek binnen op de Prins Mauritslaan bij de Middelweg door een boomgaard. Om half zeven stonden ze op de Rijksweg in de kom van Beek. Door het hevig geknetter van het geschut zaten alle mensen in de kelders en niemand wist dat onze bevrijders er waren. Tot op eens een paar personen de durf hadden om eens even te gaan kijken wat er te doen en gaande was op straat. Op eens hoorden men door het hele dorp: de Ammies komen, ze zijn daar, onze bevrijders. Zou het waar zijn? Ja men hoorde al goed de zware tanks over de Rijksweg gaan maar door het hevig schieten wat nog altijd gaande was durfde men nog niet te gaan kijken, Hoe blij is ons hart nu van blijdschap. Opeens hoorde men ze op de Rijksweg zingen: "Oranje boven, Oranje boven, leve onze Wilhelmina". Nu zag men de mensen in grote drommen en in galop naar de Rijksweg komen, door alle straten zelfs de kleine steegjes konden nog

geen plaats genoeg bieden om de mensen doorgang te verlenen naar de Rijksweg om onze bevrijders te begroeten. Op de Rijksweg gekomen zag men daar lange rijen mensen, jong en oud, kinderen meestal versierd met een oranje lintje, strikje of sjerp al zingend en springend over de Rijksweg rondscharrelen en maar zingen: “Oranje boven, Oranje boven, leve Koningin Wilhelmina, leve onze bevrijders, hoera”.

Om bij onze bevrijders te komen om hen te feliciteren, omdat ze ons zo goed bevrijd hebben van de moffen, was men werkelijk bang toen men een vijftal grote Amerikaanse tanks zag staan, zo 'n grote gevechtswagen hadden wij nog nooit gezien. Over deze grote tanks was voor en achter een groot oranje doek gespannen. Onze eerste bevrijders begonnen na eerst kennis gemaakt te hebben met ons versnaperingen uit te delen aan de Beeker juffen en kinderen hetgeen erg welkom was. Zij waren dadelijk goede vrienden en ook welkom. De Beeker politie had dadelijk hulp gekregen van de OD van Beek welk dadelijk present waren met een witte band om de linker arm, waarop in oranje kleur een salamander op stond en de letters OD oranje. OD betekent ordedienst men zei ook al oranjedienst en tegen nieuwsgierige werd gezegd dat zijn allemaal onderduikers. De feestviering op straat en in de cafés duurde tot negen uur, toen moesten allen van straat af en naar huis waar toen op menig plaats intiem de vrijheid nog wel werd gevierd.

Maandag 18 september 1944 was alles vroeg uit de veren om onze bevrijders te zien en men zag toen al meer van die grote tanks op de Rijksweg komen en onder de bevrijders werden toegeroepen met vriendelijke woorden: “Allo boys, allo boys”. Onze Amerikanen staken vanuit de tanks of auto de rechterhand omhoog en de middelvingers houden ze in een V, betekende vrijheid. Die dag was nog alles in volle glorie. Op de Maastrichterlaan tegenover de Raadhuisstraat had men een doek gespannen met de tekst: “Welkom our Liberators American”. (Welkom onze Amerikaanse bevrijders).

De politie en de OD'ers waren begonnen met de NSB'ers op te halen en werden in de jongensschool gebracht, hetgeen veel belangstelling trok. Dezelfde dag werden van alle zijde nog Duitse krijgsgevangene opgehaald en deze werden in de nieuwe jongensschool ondergebracht. En tegen de avond op transport weggebracht richting Maastricht en zo naar Engeland. Op maandag 18 september kwam prins Bernard per vliegtuig naar Nederland, hij was geland op het grondgebied van Maastricht. Op dinsdag 19 september werd in de vroege morgen alweer begonnen met NSB'ers welke nog hier waren op te halen evenals leden van het arbeidsfront en zij die de Duitsers op een of andere manier gesteund hadden. De mensen hadden nog niet veel zin om hun werk te hervatten en waren meestal toeschouwer bij het ophalen van de NSB'ers en het voorbij trekken van de Amerikaanse tanks en auto's. De vroege morgen van dinsdag 19 september waren door onze gemeente op alle palen en poorten de volgende

biljetten aangeplakt:

“Mijnheer generaal Göring, zijn vertrouweling, mijnheer Pierre Laval zijn broeder, mijnheer Himmler zijn schoonbroeder, de heren Mussert, van Geelkerken, de heer 't Gröfke en zijn leerling Flup melden met innige droefheid het zo gewenste afsterven van hunnen afkeer inboezemende Führer en bidden u tegenwoordig te zijn op de begrafenis van Adolf Hitler, groot ridder van het luchtruim, overleden ten gevolge van een verkeerde stop boven de Manche, niet te willen troosten de wreed behandelde Engelse werklieden. De requiemmis zal gezongen worden door de vermaarde macaronis die zullen vertolken De vlucht uit Afrika, de terugtocht uit Albanië onder leiding van hun welbeminde meester Benito Mussolini. Een groot defilé zal plaats hebben onder de torenboog onder leiding van mijnheer Churchill en prins Bernard gezeten, in de gedenkwaardige wagon van Compiègne-Berlijn, zo haast mogelijk en ten laatste morgen. Noch bloemen noch kransen enkel dansmuziek toegelaten.

De profonds.

De verbonden mogendheden zullen de overwinning behalen.

Reischdrückerei Berlin”.

Deze zelfde dag zijn Beeker ondergedoken joden ook tevoorschijn gekomen, zoals Bernhard Meier met zijn vrouw, bijgenaamd Bèr de Jood. Die ruim twee jaar hier in Beek ondergedoken waren niet ver van zijn huis en wel in de Bourgognestraat nummer 8 bij Huub Klinkers-Romans. Men kon wel denken dat die wel weer in hun nopjes waren nu zij weer als vrije burgers voor de dag konden komen. De oude sigarenfabriek van Hennekens was ook nog een schuilplek geweest, daar heeft madame Kanarek met haar zoon Frans zich ook ruim twee jaar schuilgehouden. Toen Frans Kanarek weer in de vrije lucht kwam had hij veel bekijks, ten eerste daar hij ruim twee jaar zijn haar had laten groeien en nu een lange haarvlecht op zijn rug had met een oranje strik erin en verder maar gewoon in burgerkleding was. Hun gezicht was wel bleek van twee jaar binnen zitten. Trouwens had hij veel vrienden in Beek en was altijd een behulpzaam en populaire jongen geweest, zodat hem iedereen hier in Beek goed kon hebben. Hij was wel geen Beekenaar van geboorte, maar iedereen kon goed met hem opschieten. Hij was van geboorte Duitser en een paar jaar geleden zijn zij als Jood in Duitsland verjaagd en hebben zich toen in Beek gevestigd in het pand van Jos Wolf op de Maastrichterlaan waar zij een vleeswinkel dreven. Zijn vader is in de oorlog overleden hier in Beek. Hij deelde ons mede dat hij na de bevrijding als vrijwilliger ging vechten tegen de moffen die hem destijds verjaagd hadden. Zijn ideaal heeft hij volbracht en 10 november 1944 is hij

vertrokken om met onze vrijwilligers te vechten tegen de moffen. In de sigarenfabriek van Hennekens hadden zich nog meer personen schuil gehouden, zo hadden er een half jaar twee Engels piloten vertoefd. Acht stuks radio's waren er verstoep en de onderduikers hadden hun boeken en bescheiden opgeborgen. Dit allemaal had niemand vermoed, vooral niet de Duitsers en hun knechten de NSB'ers van Beek. Ook vernamen wij dezelfde dag dat mejuffrouw Sophie Wolf was ondergedoken in Sint Truiden België in het klein seminarie, waar zij gelijktijdig van godsdienst was veranderd en nu ook katholiek was geworden en goed ook! Alfred Benedik zou in Venray zitten en Louis de Leeuw met vrouw en kinderen in Tilburg en het dochttertje van Ber Meier (Vera) in Valkenswaard. Venray en Tilburg zijn nog niet bevrijd, zodat die nog niet terug kunnen komen. De andere joden van Beek zoals Jos Wolf, Benedik met zijn vrouw en hun zoon Leo welke destijds door de Duitsers zijn weggevoerd, zullen wij niet meer terug verwachten, wij denken dat wij hen nooit meer zullen zien en zij een tragisch eind hebben meegemaakt.

Daar onze oud-burgemeester J. van Sonsbeeck de laatste tijd in Tilburg woonachtig was en met de bevrijding van Beek dan ook hier afwezig was, werd het burgemeesterschap waargenomen door de vroegere locoburgemeester Jac Mevis.

Woensdag 20 september werden nog enige NSB-ers opgehaald en in de namiddag werd onze gemeenteopzichter ing. Hoogendoorn, NSB'er, te Voerendaal opgepikt. De rust is nu zowat ingetreden en ieder heeft zijn gewone werkzaamheden weer hervat. De OD'ers lopen nu door het dorp om de orde te houden en moeten om negen uur 's avonds van straat af en verder gaat alles weer gewoon zijn gang. Dagelijks worden nog Duitse krijgsgevangenen opgepakt en veel oorlogsmateriaal in beslag genomen en opgehaald. Wat de oorlogsschade betreft is Beek er heel goed afgekomen, alleen in Geverik hebben de huizen veel geleden en in Klein Genhout zijn twee huizen afgebrand van Hub Gelissen en van Gorissen. Aan de Rijksweg Zuid richting Maastricht genaamd Boven de Hoogkuil hebben een paar boerderijen ook veel geleden, want tussen de Kruisberg en Beek is een zware slag geweest. Dit kon men wel zien aan de tanks en auto's die de Duitsers daar hebben achtergelaten en een drietal kanonnen. Hier heeft zich woensdag 20 september een tragisch voorval afgespeeld, door een bezoeker was een Duits projectiel gevonden en dit werd aan alle kanten bekeken en opeens afging en er vielen hierbij vier doden te betreuren. Dat waren Leo Coumans met zijn zoon Christiaan uit Stein, Mathieu Solberg en Leon Spronken uit Neerbeek.

Maar nu komt de schrale tijd pas aan wat betreft de levensmiddelen. Vanaf deze week geen boter meer te krijgen en weinig melk en het witte brood is het ook de laatste week bijna niet meer te krijgen.

De dag van de bevrijding zijn in onze gemeente dertien Duitse soldaten gesneuveld waarvan zeven op de RK vijf op de Protestantse en een in Genhout op het kerkhof begraven zijn. Aan het gemeentehuis werd bekendgemaakt dat vrijwilligers zich konden melden om mee te vechten tegen de Duitsers. Hiervoor waren dadelijk veel jongen mannen die zich aanmelden als soldaat. Op maandag 25 september is iedereen die verder gaat als zeven kilometer verplicht op het gemeentehuis aangifte te doen waarbij je een bewijs krijgt om verder te gaan dan zeven kilometer.

In Sittard komen veel granaten neer, de toevoer van auto's en tanks wordt met de dag groter maar het is niet zoals met de Duitsers, geen voetgangers, geen wielrijders of met paard en wagen. Maar alles met auto's tanks en vliegmachines en de kleren zijn ook tiptop. Op vrijdag 29 september was Hub Clermons die vier en een half jaar als Hollands militair naar Engeland was gegaan voor het eerst weer in Beek. Maar voor hem was het een droevige thuiskomst. De dag voor zijn komst was zijn moeder overleden en zijn vader hadden ze opgepikt als pro-Duitser. Drie broers en een zuster van hem zaten in Duitsland, dus dit was een droevig en onaangename thuiskomst voor hem na vier en een half jaar. Op zaterdag 21 oktober was ook zijn collega Jacq Gelissen die ook vier en een half jaar was weggeweest in zijn geboorteplaats Beek terug bij zijn ouders. Deze thuiskomst was ook dadelijk bekend en veel van zijn oudvrienden gingen diezelfde avond nog op bezoek ook zondag had hij nog veel bezoek. Zondag 22 oktober na de hoogmis maakten de harmonie een rondgang met hem door het dorp als oud lid van de harmonie en hij ging voorop tussen het bestuur zodat iedereen hem goed kon zien. Hij had ook nog een vriend van hem meegebracht een zekere Claessen van Susteren, maar daar Susteren nog niet bevrijd was kon deze nog niet naar zijn familie terug gaan en heeft hij zijn twee verlofdagen maar hier in Beek doorgebracht.

Op zaterdag 21 oktober zijn veel Amerikaanse soldaten in Beek gekomen, blanke en zwarten, bij de zusters in de Molenstraat hebben zij een hospitaal ingericht, maar de zwarte soldaten vallen nog wel erg in de smaak bij de juffen en van alle kanten uit de omtrek kwamen de juffen met de 'blackman' kennis maken en de negers vonden dit erg leuk en waren dan ook dadelijk verliefd op de Limburgse meisjes. De blanken waren hierdoor wel jaloeers. Op zondag 29 oktober was het Beeker winterkermis zonder vlaai of vermaak alles is stil verlopen. In de week van 30 oktober tot 4 november zijn in Sittard en omgeving veel granaten neergekomen waarbij ook doden te betreuren waren.

Donderdag 9 november wordt bekend gemaakt dat wij een half pond klontjes suiker en 280 gram beschuit extra krijgen. De mensen beginnen nu alweer moed te krijgen dat het beter gaat met de levensmiddelen, want op dinsdag 14

november dat wij een bon moeten inleveren voor een half pond peulvruchten en 490 Amerikaans bloem en een pond Amerikaans bussenvlees. Bij de burgers waar nu zo 'n gaarkeuken staat hebben zij zelf nu ook een goede kok, ze krijgen hetzelfde eten als de militairen.

Zondag 19 november was grote paniek in de kerk te Beek in de mis van half tien. Toen de pater aan het preken was, kwam een raketvliegtuig zeer laag over en de mensen in de kerk meenden dat en vliegende bom neerkwam. Direct was een oploopje in de kerk, iedereen wilde naar buiten, maar iedereen was zo nerveus, dat ze niet wisten waar ze het eerste buiten naar buiten konden. De pater zei dat de mensen kalm moesten blijven, maar de vrouwen schreeuwden maar van angst. De pater vervolgde zijn mis en kapelaan Bertin ging de preekstoel op en zie: "Mensen zijt maar kalm. Het was maar een vliegtuig, want ik heb het zelf gezien". Nu begon iedereen te lachen.

Op maandag 20 november is Leo Kubben begraven, als slachtoffer van de drukte op de Rijksweg. Dinsdag 21 november wordt bekend gemaakt dat we per persoon een half pond vet krijgen in plaats van boter, want zolang als wij bevrijd zijn, hebben we geen boter meer gehad en nu is het maar iedere dag hetzelfde, boterham met stroop of appelmoes. Ja, we zijn er nu al aan gewend en hebben ook al veel meegemaakt.

Woensdag 22 november is voor Beek weer een gedenkwaardige dag, want op deze dag is de eerste vliegende bom in Beek neergekomen in de Sanderboutlaan bij de familie Op den Kamp-Gelissen, een gezin van 21 personen! De bom is omstreeks half elf in de voormiddag neergekomen. Een meisje was lichtgewond geraakt en dhr. Op den Kamp zwaargewond, zodat ze hem hebben moeten overbrengen naar het ziekenhuis in Sittard. Het huis heeft ook veel schade opgelopen en de andere huizen in de buurt hebben allen lichte schade opgelopen. Vrijdag 24 november wordt bekend gemaakt dat we allen een reep chocolade per persoon krijgen en een week later een pond suiker en een ons 'echte' koffie per persoon. Vanaf maandag 4 december mogen we weer tot elf uur 's avonds op straat blijven en 's morgens na zeven uur op straat.

In Sittard en omgeving komen de laatste dagen weer veel granaten neer, waarbij ook slachtoffers vallen en ook van zelf veel schade aan huizen. Op zaterdag- en zondagavond 16 en 17 december zijn veel Duitse vliegtuigen in de lucht, deze laten meestal parachutisten neer, want de laatste dagen zijn er veel opgepikt. Zo 'n zelfde rumoerige nacht krijgen we in de nacht van Oud- naar Nieuwjaar, waarbij veel Duitse vliegtuigen in de lucht zijn en parachutisten neerlaten. In deze nacht zijn ook Duitse machines neergeschoten en enkele in brand. Nieuwjaarsdag in de ochtend is het erg betrokken. Er zijn veel Duitse vliegtuigen in de lucht en het is erg rumoerig en tevens ook zeer gevaarlijk buiten met dat schieten en afweervuur.

1945, Nederland bevrijd

Maandag 10 januari omstreeks een uur in de middag en dinsdag 11 januari om vijf uur 's middags zijn vliegende bommen neergekomen in Ulestraten, waarbij een vijftal huizen onbewoonbaar werden en verder in het hele dorp de vensterruiten stuk waren. Persoonlijke ongelukken zijn niet voorgekomen, alleen een drietal kinderen lichtgewond. Maar in Ulestraten zijn de mensen nu angstig.

De Amerikanen en Engelsen zetten begin maart 1945 een nieuw offensief in om geheel Limburg te bevrijden. Aangezien veel artikelen van ons bezet gebied moeten komen, is er grote schaarste aan veel noodzakelijke artikelen die anders van Holland kwamen. Zo hebben we met ingang van 15 februari 1945 het zout op de bon en wel 100 gram per persoon per week en 15 maart komen de lucifers op de bon en wel 100 gram per vier weken.

Op 22 maart komt onverwacht het bericht dat Hare Majesteit Koningin Wilhelmina is aangekomen in Maastricht voor een driedaags verblijf in Limburg. Op die dag is ze in Maastricht en Heerlen en omgeving geweest. Op vrijdag 23 maart om 10.15 uur kwam ze hier over de Rijksweg richting Sittard naar Roermond. 's Morgens tegen acht uur werd bekend gemaakt, dat zij omstreeks tien uur Beek zou passeren en de schoolkinderen op de Rijksweg zouden zijn met vlaggetjes en oranje linten.

Tegen half tien was de belangstelling al groot op de Rijksweg en tegen kwart over tien passeerden zij met haar gevolg Beek. Maar de auto's reden zo snel en ze waren zo vlug voorbij, voordat men haar even goed gezien had. Maar de belangstelling was bijzonder groot. De derde dag bezocht zij Roermond, Venlo en Noord-Brabant en Zeeland, waarna ze weer terugkeerde naar Engeland waar ze momenteel nog verblijft. Daar de scholen nog door de Engelse en Amerikaanse soldaten nog zijn bezet is de jongensschool voorlopig ondergebracht bij Klinkers aan de Maastrichterlaan, bij drukkerij Heldt en drukkerij Reynders. De meisjesschool kon nog gedeeltelijk gebruik worden, in iedere klas heeft men nu twee lessen per dag. Het laatste half jaar zijn veel jonge mannen als vrijwilliger in het leger gegaan, tegen de Duitsers. Iedere week melden zich nog nieuwe aan en zeggen wij strijden tegen de nazi's.

Zondag 18 maart 1945 had de begrafenis plaats van de Beeker eerste vrijwilliger de jood Frans Kanarek, die eerst ruim twee jaar was ondergedoken, maar hij is niet gesneuveld, maar aan een ziekte overleden. 's Middags om drie uur had de begrafenisplechtigheid plaats onder grote belangstelling en waarbij een korps van Nederlandse strijdkrachten hem de laatste eer brachten en een zestal salvoschoten losten. Door de majoor werd een toespraak gehouden bij het

afscheid van hun makker soldaat. Een tweetal kransen bedekten het graf van deze jonge strijdkracht.

Nu de opmars in Duitsland goed opschiet en de moffen daar flink om hun oren krijgen, merkt men van alle kanten. De Nederlanders die door de moffen zijn weggehaald om in Duitsland te gaan werken, nu langzamerhand naar huis terugkeren.

Op vrijdag 6 april landde Leo Hendriks van de Hoolstraat, op dinsdag 10 april Hanssen nabij het Station, op donderdag 12 april Vroemen uit de Heirstraat (Col van meester Vroemen) en zo komen bijna iedere week de een of de andere terug.

Op dinsdag 22 april hebben wij allemaal haring gekregen. Ja vette haring welke wij bijna vijf jaar niet meer gezien hebben. Op zaterdag 28 april hebben de Limburgse soldaten van Nederlandse Koninklijke Stoottroepen in Duitsland een goede vangst gedaan. Ze hebben daar op straat onze ex-commissaris van de Provincie Limburg het Gröfke Max van Amstenrade opgepakt waarna ze hem naar Maastricht hebben overgebracht. Zondag werd per radio bekend gemaakt dat Adolf Hitler geneuveld was maar het was wel eigenaardig dat ze nergens het lijk van hem vonden en hierdoor nog niet vast staat of hij dood is of niet.

De oorlog schiet nu goed op want de mof is nu bijna helemaal verslagen. In het bezette gebied van Nederland zoals Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, delen van Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland is wel veel hongersnood. Engelse en Amerikaanse vliegtuigen gooien er dagelijks duizenden kilo's levensmiddelen uit in het bezette gebied voor de noodlijdende bevolking.

Vrijdagavond 4 mei 1945 om negen uur 's avonds maakt de radio bekend dat Duitsland de oorlog in Nederland neerlegt met ingang van 5 mei om acht uur 's morgens. Dit vreugdevol nieuws was dadelijk bekend en op de straten ging een hoera op de roodwildeblauwe vlaggen werden dadelijk uitgehangen en de sirene gaf dadelijk haar veilig geluid door, een teken dat de oorlog was afgelopen.

Precies acht dagen voor de bevrijding van ons land was hare majesteit koningin Wilhelmina en prinses Juliana in ons land teruggekeerd en hadden zich voorlopig gevestigd in Breda. Nu de oorlog voor ons land is afgelopen, ziet men de mensen in drommen op straat bij elkaar staan en het nieuws druk bespreken. Overal hoort men luid de radio nieuws en muziek ten gehore brengen en vaderlandse volksliederen hoort men nu met vrolijke toon en er wordt gedanst gesprongen en gezongen.

Zaterdag de dag dat de eigenlijke vrede ingaat kon wel een nationale feestdag zijn, want overal zag men de mensen rondzwieren van het ene naar het andere café, maar tot overgrote ramp waren er in de cafés niet veel bier of borreltjes te krijgen. Tegen acht uur 's avonds werd op een kiosk voor het gemeentehuis geconcentreerd door de harmonie St.-Cecilia uit Beek, de Beeker Liedertafel, fanfare St.-Antonius uit Genhout, de fanfare van Neerbeek en de radio zorgden voor verdere muziek, welke duurde tot na middernacht. De straten waren nu na vijf jaar in duisternis nu weer verlicht en in de etalage had men oranje versiering aangebracht, waartussen de foto van ons vorstenhuis prijkten. De roodwitblauwe vlaggen wapperden huis aan huis. De mensen waren allemaal versierd met oranje strikken, de kinderen droegen oranje kleertjes of oranje scherpen en zingend liepen ze over straat: "Oranje boven, leve Wilhelmin".

Voor het gemeentehuis werd tijdens de muziek gesprongen en tegen elf uur hoorde men, als overmaat van ramp, en werd per microfoon afgeroepen de vele dingen, die verloren waren gegaan tijdens het springen. Een moeder uit Neerbeek had haar zes jarige dochtertje verloren en een persoon van Genhout zijn muziekinstrument. De Amerikaanse vliegeniers en piloten welke hier in Beek waren, deelden ook mee in de feestvreugde en sprongen ook mee, voor het eerst werd het Nederlandse volkslied gespeeld, waarna het Amerikaanse en Engelse volgde. Op het bordes van het gemeentehuis werd een korte toespraak gehouden door burgemeester Van Sonsbeeck, die vergezeld was van de Amerikaanse Kolonel Branke. In alle kerken was zondag een dankdienst gedaan voor onze bevrijding. Zo werd in onze kerk van Beek het Te Deum gezongen. De harmonie St.-Cecilia van Beek had nog iedere avond voor het gemeentehuis een concert gegeven tot donderdag 10 mei (Hemelvaartsdag). De onvergetelijke dag dat het vijf jaar was geleden dat de moffen ons land binnenvielen. Op zaterdagmorgen acht uur in de voormiddag heeft de mof de strijd gestaakt en zich overgegeven aan de Russen, Engelsen en Amerikanen. Nu was het gedaan met de mof nu hij zoveel slachtoffers heeft laten maken en zoveel gevangenen ter dood heeft gebracht.

Waar is Adolf Hitler nu? De man die loog, de man die de moffen voorspelde, wij capituleren nooit, wij winnen de Krieg maar het Naziregime is niet meer. Iedere dag hoort men dat men nu kopstukken van de voormalige Nederlandse NSB oppikken. Die dan nog verklaren onschuldig te zijn. Zoal Toontje Mussert en de Leijn en meer knechten, ook Max Blokzijl zit nu in de cel zijn avondoverpeinzingen na te denken. De alom in Limburg beruchte en bekende Hugo van der Broek, de hoofdredacteur van de Limburger Koerier, die voelde zich ook onschuldig, maar heeft nu de tijd om nog eens na te denken wat hij in die vier jaar geschreven heeft. Waar blijven de mooie heren van Beek, die Beek toen geregeerd hebben die vier jaar en op 9 september 1944 er tussen uit

geknepen zijn. Flup met zijn consorten. Beek staat klaar om ze te 'huldigen' als de eerste komt en wie zal dat zijn?

Maandag 20 mei 1945 is per trein van zes uur in de namiddag de eerste Beeker NSB'er boven water gekomen en wel v. L. met zijn vrouw C. Ze zijn aan het station opgepikt door de politie en naar een kamp overgebracht met een grote parade van kinderen en toeschouwers zijn ze eerst toegejuicht en geschreeuwd naar het politiebureau gebracht, over de hele weg werden ze nageroepen en vreemde woorden toegezegd. Verder werd nog bekend dat M. van de Hoolstraat bedrijfsleider was van het klooster de Heibloem te Heythuizen, welk door de moffen was bezet en hij daar de baas speelde. Op maandag 14 mei heeft hij zich in Maastricht aangegeven. Hij was met de trein van Duitsland afgekomen, hij zit nu ook veilig in een kamp.

Op vrijdag 25 mei 1945 werd per courant de lijst bekend gemaakt van de priesters uit het bisdom Roermond die in een kamp door de moffen zijn vermoord.

In de maand april werd door het bestuur van de Beeker Lourdesvereniging bekend gemaakt dat de mijnwerkers die op 3 mei 1943 bij de staking door de Moffen gevangen zijn genomen en weggevoerd naar het concentratiekamp Vught en precies een jaar later op 3 mei 1944 naar het kamp in Dachau bij Munchen zijn gevoerd, een gratis reis naar Lourdes beschikbaar zouden stellen, indien ze behouden en wel in hun gezin mogen terugkeren. Mocht dit niet het geval zijn, dan worden deze gratis reizen beschikbaar gesteld aan de oorlogsinvaliden uit de volgende plaatsen, Beek, Elsloo, Stein, Lutterade en Geleen.

De gevangen genomen mijnwerkers waren de volgende:

A. Custers, 35 jaar, Geverik, Ch. Peters, 26 jaar, Bourgogne, Beek, H. Lemmens, 25 jaar, Kampstraat Beek, W. Meiers, 23 jaar, Heirstraat Beek, G. Meiers 45 jaar Mauritsweg Stein, J. Smeets 37 jaar Plein Stein, W. Schepers 25 jaar Steinderweg Stein. Ze hebben ruim twee jaar in een kamp moeten doorbrengen en moeten boeten voor alle mijnwerkers. Maar de inwoners van Beek evenwel als van Stein willen ze allen hartelijk ontvangen indien ze maar gauw terugkeren en dat is de wens van iedereen.

Op maandagavond 21 mei 's avonds tegen elf uur is op radio Brussel II een lijst afgeroepen van de politieke gevangenen, waarbij ook onze mijnwerkers hun naam werd afgeroepen. Na de bekendmaking hiervan leefde de bevolking al direct in volle vreugde en in de hoop dat ze nu maar gauw in hun familiekring zouden vertegenwoordigd zijn. Een paar dagen later werd per brief door het repatriëringwerk uit Nijmegen medegedeeld dat ze allemaal uit het kamp Allach

Dachau bevrijd waren door de Amerikanen. Ze kunnen binnen enige tijd hier verwacht worden.

Een dag nog een uur, duurde nu te lang, alles zit in volle spanning, wanneer zullen ze nu hier zijn? Ja, op woensdag 30 mei tegen zes uur in de namiddag arriveerden de twee eersten op de mijn Maurits, dat waren G. Meiers en G. Smeets uit Stein. Ze waren donderdag 24 mei uit Dachau vertrokken met autobussen en kwamen ze maandag 28 mei in Venlo op Hollands grondgebied. Na een flinke koffietafel werden ze naar Eindhoven gebracht waar ze tot woensdagmiddag 30 mei bleven. Toen zijn ze met een auto doorgebracht tot aan de mijn Maurits, waar de bedrijfsleider ing. Bergstein ze met zijn auto naar huis heeft gebracht. De buurt had direct mooie versiering aangebracht en cadeaus bezorgd voor hun behouden terugkeer. Maar zijn nu die vier van Beek? Op donderdag 31 mei vertrok een auto van het militair gezag naar Eindhoven om te kijken of die vier van Beek er ook waren, maar tevergeefs, ze moesten onverrichter zaken terugkomen, dat was een zware teleurstelling. Maar vrijdag 1 juni in de namiddag tegen zes uur, het regende nogal hard, arriveerden onverwachts het viertal mijnwerkers van Beek ook. Enige dagen vooraf had men al versieringen aan de woningen aangebracht in de bedoeling, als ze onverwachts thuishkwamen hun huis toch versierd was. Daar men toen al wist dat ze onverwachts thuis konden komen. Als een lopend vuurtje werd het bekend dat de vier er zijn. Maar die vier mijnwerkers die in Duitsland hebben gezeten en van blijdschap ging de eerste hoera op en men wilde naar de Rijksweg gaan om hen op te halen, maar dat was niet meer nodig, want ze kwamen hen al tegen dicht bij huis. Dadelijk een stroom van mensen voor die vier woonhuizen met de vraag "Is hij terug? Is het waar? Hoe ziet hij eruit?", tegen half negen kwam de harmonie een serenade brengen, eerst bij Wienes Meiers, waar de burgemeester namens de hele gemeente een welkom toeriep en een persoon uit de buurt ook een toespraak hield, waarna Wienes met pittige woorden bedankte, waarna de harmonie een paar stukjes muziek ten gehore bracht en toen naar Chritien Peters gingen, waar op dezelfde manier de huldiging plaats had. En zo trokken ze door naar de Kamp naar Harrie Lemmens, waarop dezelfde voet het welkom werd aangeboden. Maar het bezoek aan nummer vier Alfons Custers uit Geverik moest worden afgelast daar deze erg vermoeid was, zenuwziek. En men hoopten dat hij weer gauw opgeknapt was.

Tegen de avond hoorde men de pick-up zijn walsjes geven en al dansend sprong de jeugd voor de versierde huizen, die bij de avond ook nog mooi verlicht waren. De thuiskomt had bijna de hele nacht geduurd aan vermaak en feestelijkheden. Jammer genoeg dat geen borrels en sigaren waren voor de liefhebbers alleen een beetje surrogaat kersennat. Zaterdagmorgen 2 juni werd in de kerk een hoogmis opgedragen uit dankbaarheid voor de behouden terugkeer van de vier Beeker jongens. In de loop van de dag moesten zij nog

veel cadeautjes ontvangen waarbij ook veel mooie meubelstukken waarvoor de twee verloofden Wienes en Chretien iedereen zeer dankbaar waren. Voor de avond hadden ze in de Kamp nog een dansvloer op de straat waar de jeugd zich bijna de hele nacht had geamuseerd.

Op woensdag 6 juni was L. uit de Nieuwstraat onverwachts teruggekeerd als gevluchte uit het kamp van Vught, maar hij had niet veel plezier van zijn vrijheid gehad en werd weer onmiddellijk opgepakt. Op vrijdag 8 juni werd tegen de middag bekend gemaakt dat ze met de ex-NSB'ers van Beek, bakker M. op weg waren naar Beek. Ze waren hem in Venlo gaan halen en tegen zes uur in de namiddag zouden ze met hem in Beek aankomen. Maar toen het zes uur was waren al veel nieuwsgierig op de Rijksweg en bij het gemeentehuis aan het wachten op de NSB'er M. Tegen kwart voor zeven arriveerden zij met hem. Bij de Nieuwstraat moest hij uit de auto stappen en de rest van de weg naar het gemeentehuis te voet afleggen. Een grote massa kinderen achter hem aan al joelend en schreeuwend, die hem vergezelde naar het gemeentehuis. Nadat een paar elite lui hem nog met harde woorden hadden begroet, trok hij zeer kalm langs de stoet, die hem in alle stilte stond op te wachten. Op het gemeentehuis gekomen moest hij nog eens op het bordes komen zodat iedereen hem nog eens goed kon bezichtigen en zodoende was de inhaling van deze NSB'er afgelopen. Wie volgt?

Op maandag 11 juni 1945 kwamen ze aan met madame P.-L. uit de Kamp met haar jeugdige schepselen. Ook zij dacht het beste is nog maar je oude Heimat, maar de heren van de opsporingsdienst vonden nu eenmaal dat haar verblijf in het Kamp voor NSB vrouwen beter was voor haar en in de late avond van dinsdag 12 juni arriveerde ook N.-v.d. H. uit de Kloostersteeg met haar jonge spruiten. Zij ging aan haar ouderlijk huis aankloppen en toen ze zag dat vreemde mensen haar de deur open maakten, vroeg zij heel brutaal wie hen de vergunning had gegeven om haar huis te bewonen en zij zei ik zal wel eens naar de burgemeester gaan. Toen zij later op het gemeentehuis werd opgepakt als NSB-vrouw en zij kreeg nu een onderdak, waar ze het niet verwacht had.

Donderdag 14 juni kwam het onverwachte bericht dat Flup dood was. De ex-NSB burgemeester Regout van Beek, welke in de nacht van 8 op 9 september 1944 de vlucht had genomen. Nadien is hij nog drie maanden burgemeester geweest in Wierden in de Achterhoek van Gelderland en op 23 mei 1945 is hij naar vermoeide arbeid en overspannen van onderdrukking met een zware zenuwaanslag in het ziekenhuis te Heerenveen overleden.

De bevolking van Beek had zich al verheugd dat ze eerdaags met Flup kwamen opdagen, maar Flup is dood en zal de Beeker bodem niet meer betreden. In plaats van droefheid zijn de mensen verdrietig, omdat ze de intocht van Flup

niet kunnen meemaken. Maar denk eraan dat hij nog lang in de herinnering zal blijven onder de bevolking van Beek.

Op maandag 25 juni komen ze met de ex-fotograaf van Beek, S. uit de Molenstraat, die in de goede tijd lang heeft rond gelopen met het gele pakje aan en de donkerblauwe bank met rood hakenkruis. Een individu die in Beek ook niet veel goeds kan doen. Hij deelde daarom ook mede dat hij overgrote spijt had voor het gene dat hij gedaan had. Maar wou hij zich nu bekeren? En nu is het te laat, een plaatsje in het kamp te Hoensbroek is voor hem gereserveerd voorlopig. Op dinsdag 3 juli brengen ze met een auto vanuit Ommen P. uit de Kamp terug. Vroeger altijd een vurige NSB'er geweest en nu ziet hij verlaten en slordig uit gelijk als een landverhuizer. Voor hem hebben ze ook wel een plaatsje gereserveerd in het kamp. Ze komen nu langzaam maar zeker terug.

Vrijdag 13 juli tegen acht uur 's avonds stopt een auto bij de marechausseekazerne en daar komt mevrouw Flup met haar dochters te voorschijn. In plaats van op een mooie luchtige villa, kunnen ze nu enige dagen in de cel doorbrengen om daarna in Maastricht in een kamp te logeren.

Wat de levensmiddelen betreft gaat het momenteel iets beter, niet veel maar komt toch langzaam. Zo krijgen we nu een ons koffie, vijf en twintig gram thee en een ons pruimen of rozijnen, en twee kilo brood per week. En een ons kaas of twee ons peperkoek per veertien dagen. In de week van 9 tot 13 juli moeten de bankbiljetten van honderd gulden worden ingeleverd. Dit is al een begin tegen de zwarthandelaren die nu geen rustige nachten hebben en ze zich zullen moeten verantwoorden. Op maandag 30 juli kwam madame Van de Venne ook terug van een avontuurlijke reis van een jaar rondzwerven.

Op dinsdag 31 juli komt de heer V. d. H. terug welke de hele oorlog als vrijwilliger heeft dienstgenomen als Duitse militair. Hij is altijd hier in het land geweest op verschillende plaatsen. Op woensdag 1 augustus wordt bekend gemaakt dat het nachtverbod is opgeheven, dat men zich niet op straat mag begeven tussen twaalf en vier uur 's nachts. Dus dit is ook al afgelopen. Dinsdagavond 2 augustus wordt per radio bekend gemaakt dat binnenkort de jonge mannen van twintig, een en twintig en twee en twintig jaar worden opgeroepen om in het voorjaar van 1946 in militaire dienst te treden. 15 Augustus zal voor de hele wereld een onvergetelijke dag zijn, de dag dat Japan de strijd heeft gestaakt, de dag dat de Jappen toch inzagen dat zij verloren waren, de dag dat zij als Europese vijand verslagen zijn en daarom is 16 augustus gevierd door heel Europa en de geallieerde landen als nationale dag. Op zaterdag 18 augustus 1945 brengen ze de ex-eerste wethouder van Beek terug met zijn vrouw, de heer C. van de Rijksweg, deze man wist ook veel van zijn ervaring te vertellen, hij die het altijd zo goed gemeend had met het

moffenregiem en nu zit hij in de cel naast zijn vroegere werkkamer van wijlen burgemeester Flup en had toen ook nooit gedroomd dat hij nog eens een paar nachten zou door brengen in de cel van de toen besturende gemeente Beek. Waar blijf nu de tweede wethouder H.?